

De familie Pandelaers

te Reet en Niel

17de - 20ste eeuw

Samengesteld door

Jules Reusens

Tom De Loenen

Tweede, voorlopige versie

Augustus 2007

« DE GESCHIEDENIS WORDT GEMAAKT DOOR MENSEN »

Jacques Le Goff in *De woekeraar van de hel: economie en de religie in de middeleeuwen*.

Inhoud

Vooraf	5
Genealogie	7
Bijlagen	36
Index	39
Geraadpleegd	41

Vooraf

De familie Pandelaers was te Reet en Niel van de 17de tot 20ste eeuw niet zó sterk vertegenwoordigd. Precies dat argument, en de daarbij behorende overzichtelijkheid van de familie, lag mee aan de basis om deze bundel verder op punt te stellen.

Dit is de 2de voorlopige versie. De eerste verscheen in januari 2004 als "Genealogie Pandelaers" en was van de hand van Jules Reusens. Verder bestaat er een website, users.skynet.be/gilbert.pandelaers/, samengesteld door Gilbert Pandelaers, die gegevens bevat over de familie. Deze maakt melding van nog een - vooral Kempische - kern (afstammelingen van Judocus, zie 2 p. 10), die wij niet verder belichten. Wij kozen ervoor om ons onderzoeksgebied te beperken tot de stam die zich vanaf de 17de eeuw te Reet heeft gevestigd en later naar Niel is getrokken. Hiervan werden dan wel alle gegevens verwerkt die we op het spoor kwamen.

De laatste tijd hebben we meer zicht gekregen op een aantal akten betreffende deze familie, zodat we deze bundel grondig konden herwerken. Jules Reusens maakte het geraamte van deze familiegeschiedenis: hij zorgde voor de basisgegevens als namen, plaatsen en data. Als voornaamste bronnen gebruikte hij de parochieregisters. Tom De Loenen stoffeerde deze gegevens, vooral door raadpleging van notarisakten en andere ambtelijke documenten. Op die manier kwamen min of meer uitvoerige biografieën tot stand en biedt het doen en laten van deze familie al een vrij compleet beeld.

Het opsporen van de akten was vooral mogelijk doordat we konden beschikken over een aantal inventarissen van het oud gemeentearchief en van het notariaat. Vooral de analytische inventaris van het oud gemeentearchief van Reet, bewerkt door Leo Vermeulen, bleek van goudwaarde. We durven hopen dat er in de komende jaren nog meerdere inventarissen ter beschikking komen, zodat we een nog completer beeld van de familie Pandelaers kunnen opbouwen.

Tussendoor hebben we getracht enkele gegevens uit algemene geschiedkundige werken in te brengen, vooral daar waar er raakpunten zijn met gegevens uit deze genealogie. Op die manier hebben we getracht het leven van de besproken mensen een beetje in een context te plaatsen. Als we ooit overgaan tot een meer definitieve versie, zal dat nog meer gebeuren.

We hebben getracht een herkenbaar beeld op te bouwen van de personen die voorkomen in deze familiegeschiedenis. Vanzelfsprekend zijn niet alleen de leuke dingen weergegeven.

Deze genealogie kwam vooral tot stand door zoekwerk in het archief. Bescheiden die jonger zijn dan 100 jaar, mogen er niet ingekeken worden. Het beschermen van privacygevoelige informatie ligt aan de basis van deze regel. Het spreekt vanzelf dat we dus de jongste 100 jaar buiten beschouwing hebben gelaten. De enige uitzondering hierop is het mededelen van overlijdensdata, veelal afkomstig uit overlijdensberichten en doodsbrieven en bijgevolg niet meer privacygevoelig.

Dit werk is opgebouwd per generatie. Door de interne verwijzingen en de index vindt u vlot de gegevens die u zoekt. De basisgegevens van de hoofdpersonen in deze genealogie, zijn weergegeven in een kader, zodat deze in één oogopslag duidelijk zijn. De bronvermelding van de geraadpleegde inventarissen en akten is te vinden in de voetnoten. Soms is er ook aanvullende informatie in meegegeven. Een algemeen bronnenoverzicht vindt u achteraan.

Wie gegevens wil overnemen uit deze bundel, vragen we om nauwkeurig de bron te vermelden. Met deze kleine moeite weet u als gebruiker waar u de gegevens vandaan hebt gehaald; voor de auteurs is het aangenaam om te constateren dat hun werk wordt gebruikt.

We hopen dat dit document reeds velen van dienst kan zijn.

Jules en Tom
augustus 2007

Gebruikte afkortingen:

ss.	doopgetuigen, peter en meter
tt.	huwelijksgetuigen
RAA	rijksarchief Antwerpen
OGA	oud gemeentearchief

Gebruikte symbolen:

*	geboren
x	gehuwd
+	overleden

Eerste generatie

JACQUES PANDELAERS, *ROND 1630, + REET VOOR 1709

X JOSINA DEFEVER, + REET VOOR 1709

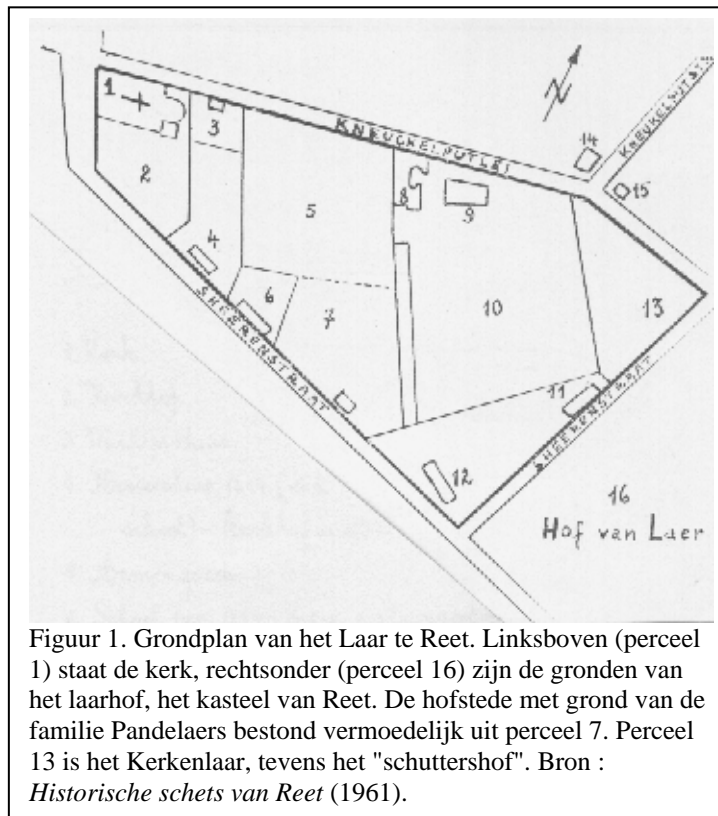
Op het einde van het jaar 1671 kwamen te Reet Jacques Pandelaers en Josina Defever tevoorschijn uit de nevelen van de geschiedenis.

Ze kochten op 22 december een behuise hofstede met grond en toebehoren omtrent het Kerkenlaar (zie Figuur 1) van de erfgenamen van wijlen Merten Van Camp en Elisabeth De Vos. De oppervlakte van hun eigendom, op een boogscheut van de kerk van Reet, grensde aan de pastorie, de kosterij, het erf van de weduwe en erfgenamen De Weerdt, en aan de straat.¹

Ziekten en epidemieën als pest en lepra teisterden regelmatig het dorp.²

In 1675 deed Jacques samen met zijn zoon met de kar drie dagen dienst voor het dorp.³ Het gezin was blijkbaar al ten volle aanvaard in de nieuwe woonplaats.

Jacques en Josina overleden te Reet voor 1709.⁴

Figuur 1. Grondplan van het Laar te Reet. Linksboven (perceel 1) staat de kerk, rechtsonder (perceel 16) zijn de gronden van het laarhof, het kasteel van Reet. De hofstede met grond van de familie Pandelaers bestond vermoedelijk uit perceel 7. Perceel 13 is het Kerkenlaar, tevens het "schuttershof". Bron : *Historische schets van Reet* (1961).

Waarvan:

1. Louis Pandelaers, gehuwd met de Jacquemientien Verrept. Zie 1.
2. Judocus Pandelaers, eerst gehuwd met Elisabeth Rosiers, daarna met Catharina Van Bree. Zie 2.
3. Adriaan Pandelaers, gehuwd met Elisabeth Van Elserack. Zie 3.

¹ RAA, OGA Reet, boek 4, akte 46 van 22/12/1671.

² Vermeulen, L. (1994). *Reetse kroniek van kleine feiten*, p. 71.

³ Vermeulen, L. (1994). *Reetse kroniek van kleine feiten*, p. 79.

⁴ RAA, OGA Reet, boek 75, akte 13 van 20/10/1709.

Tweede generatie

LOUIS PANDELAERS, *ROND 1660, +REET 1713

X REET 1684 JACQUEMIENTIE VERREPT, *RUMST 1660

1. Louis Pandelaers, vermoedelijk geboren rond 1660, was de zoon van Jacques Pandelaers en Josina Defever. Hij huwde te Reet op 12 juni 1684 met Jacoba Verrept, "Jacquementien"⁵, geboren te Rumst op 8 februari 1660, dochter van Jan Verrept en Catharina Huysmans.

Louis was een wever. Daarnaast was hij actief in de landbouw. Wellicht bepaalden de seizoenen het ritme van zijn werkzaamheden: in de winter lag de nadruk meer op de eerste activiteit, daarbuiten op de tweede. Jacquementien en de oudste kinderen hielpen hem daarbij.

De hoeve bestond uit een kamer, waar zich de haard bevond en waar geleefd en gewerkt werd; een moos, waar aardewerk en andere gebruiksvoorwerpen stonden, een kelder, een zolder en een schuur. Er werd ook land gehuurd waarop ze granen verbouwden. De 3 weefgetouwen, het weversgereedschap en de 3 melkkoeien waren hun dierbaarste bezit.⁶

In 1700 deed het dorpsbestuur beroep op Louis' diensten om samen met twee dames "een arme vrouw weg te leiden". Daarvoor trokken ze samen 1 gulden 12 en een halve stuiver.⁷

Op 21 oktober 1709 kregen Louis en Jacquementien bezoek van notaris Van Cauwenbergh uit Rumst. Namens Maria en Joannes Pandelaers, kinderen van Louis zijn overleden broer Adriaen, stelde de notaris hen een vraag: zou hij een inventaris willen laten opmaken van de bezittingen nagelaten door zijn overleden ouders, met de bedoeling dat de helft daarvan geërfd zou kunnen worden door genoemde Maria en Joannes? Louis zei dat alles betreffende deze zaak al geregeld was.⁸

Zes dagen per week werd er gewerkt, zondag was de rustdag. Louis was lid van de Sint-Sebastiaangilde te Reet. Deze vereniging telde ruim 100 leden, allemaal mannen. Toen eind november 1709 de heer van Reet, jonker Van den Brande, als nieuwe hoofdman aangenomen werd, was Louis en ook zijn oudste zoon Jacobus present.⁹ Alle weken kwamen de gildebroeders samen om te schieten op het schuttershof, dat gelegen was op het Kerkenlaar, vlakbij Louis' huis. Dat stuk (zie figuur 1, perceel 13), was beplant met bomen, waarin doelen en een wip stonden en behoorde toe aan de kerk.¹⁰ De bedoeling was om zich goed te amuseren. Daarna werd de geleverde inspanning doorgespoeld met flink wat potten bier.¹¹ Tegenover het schuttershof lag herberg Den Handboog (zie figuur 1, nummer 14).

⁵ RAA, OGA Reet, boek 40, akte 2 van 23/10/1719, waarin ze zo wordt genoemd.

⁶ RAA, OGA Reet, boek 40, akte 2 van 23/10/1719.

⁷ Vermeulen, L. (1994). *Reetse kroniek van kleine feiten*, p. 108.

⁸ RAA, OGA Reet, boek 75, akte 13 van 20/10/1709.

⁹ Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*, p. 413 en 414.

¹⁰ Gillis, C. (red.) (2000). *Geschiedenis van Reet naar de monografie van pastoor Caluwaers*, p. 11.

¹¹ *Historische schets van Reet* (1961), p. 44.

Louis overleed te Reet op 2 augustus 1713. Ook het gildeboek van de Sint-Sebastiaangilde maakte daarvan melding.¹²

Naar aanleiding van het overlijden van Louis werd in het najaar van 1719 een boedelinventaris opgesteld door 2 schepenen van Reet (zie bijlage 1). De "bedde" (matras), het lijnwaad, het graan en de mest waren met goedkeuring van de kinderen niet opgenomen in deze inventaris; deze zaken mocht Jacquemientien blijven gebruiken tot haar dood. Jacquemientien verklaarde geen contant geld in huis te hebben. De totale waarde bedroeg 113 gulden 12 stuivers, maar na aftrek van de schulden (waaronder 30 gulden die ze leende van haar zoon Huibrecht en een heleboel kosten voor het maken, schrijven en afhandelen van de inventaris) bleef er nog ongeveer de helft over (56 gulden 30 stuivers). Van dat overblijvende bedrag ontving Jacquemientien de helft. De andere helft werd verdeeld onder de kinderen. Jacobus Pandelaers, haar oudste zoon, en Peter Verrept werden aangeduid als voogden over haar twee nog minderjarige kinderen. Met de goedkeuring van Jacquemientien nam Jacobus eveneens de verdere afhandeling van deze inventaris op zich, en verklaarde zich ook bereid de lasten en de huur van het land te betalen.¹³

Vermoedelijk was het zo dat op dat moment het gezin van Jacobus de doening in handen nam. Jacquemientien bleef er wonen en maakte zich nuttig waar mogelijk. Waarschijnlijk stierf ze in 1722.¹⁴

Waarvan:

1.1. Petronella Pandelaers, geboren te Reet op 11 maart 1685.

Vermoedelijk voor 1709¹⁵ huwde zij met Karel Caremans.

In oktober 1722 ontving ze haar deel uit de erfenis (net geen vijf gulden). De kwitantie ondertekende ze met een kruisje.¹⁶

In 1742 woonden ze te Schelle. Op 17 november van dat jaar verkochten ze voor 50 gulden hun deel in de ouderlijke hofstede met hof te Reet. Ze verkochten het aan hun broer en schoonbroer Jacobus Pandelaers en zijn vrouw Joanna Joris, die er in woonden.¹⁷

Petronella overleed op 75-jarige leeftijd te Reet op 15 november 1760. Karel stierf later.

1.2. Jacobus Pandelaers, geboren te Reet op 1 oktober 1687. Hij huwde achtereenvolgens met Elisabeth Tayaerts en Joanna Joris. Afstamming volgt onder 1.2.

---

¹² Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*, p. 425.

¹³ RAA, OGA Reet, boek 40, akte 2 van 23/10/1719.

¹⁴ RAA, OGA Reet, boek 40, akte 2 van 23/10/1719, aangezien in oktober 1722 Jacobus, boedelhouder, de erfenis en tegoeden uitkeert aan zijn broers en zus.

¹⁵ Vermeulen, L. & J. Boen (s.a.). *Volkstellingen te Reet van 1709 en 1754*, p. 3, waarin zij niet vermeld staat in het gezin.

¹⁶ RAA, OGA Reet, boek 40, akte 2 van 23/10/1719.

¹⁷ Verstrepen, C. (1993). *Notariaat Herman Puttemans, notaris te Boom, 1742-1781*, p. 1-2.

- 1.3. Huibrecht Pandelaers, geboren te Reet op 3 maart 1690. Hij leende 30 gulden aan zijn moeder en kreeg die terugbetaald in oktober 1722. Op dat moment ontving hij ook het deel dat hij tegoed had uit de erfenis (net geen 5 gulden). Toen hij de kwitantie moest tekenen, zette hij een kruisje.¹⁸
  - 1.4. Martinus Pandelaers, geboren te Reet op 8 april 1693 (ss. Martinus Verrept en Elisabeth Janssens). Hij overleed te Rumst op 28 mei 1714. Hij was 21.
  - 1.5. Elisabeth Pandelaers, geboren te Reet op 1 oktober 1696 (ss. Jan Verrept en Elisabeth Muys). Vermoedelijk overleed ze voor 1709¹⁹.
  - 1.6. Joannes Pandelaers, geboren te Reet op 10 juli 1698 (ss. Jan Heuvelmans en Barbara Calluy).
  - 1.7. Joanna Pandelaers, geboren te Reet op 23 oktober 1701 (ss. Lanceloot Van Look en Joanna Van den Broeck).
2. Judocus Pandelaers²⁰ huwde in Vremde op 11 maart 1682 met Elisabeth Rosiers (tt. André Asselberghs en Petrus Rosiers). Enkele weken tevoren had de ondertrouw plaatsgehad.²¹ Elisabeth werd geboren te Vremde op 27 september 1653 als dochter van Petrus Rosiers, uit Boechout, en Margareta Siers. Elisabeth stierf te Vremde op 21 januari 1692. Judocus hertrouwde te Ranst op 29 april 1692 met Catharina Van Breen, geboren te Ranst op 9 oktober 1661 als dochter van Andreas Van Breen en Catharina Bosschaerts.

Waarvan uit eerste huwelijk²²:

- 2.1. Jacobus, geboren te Vremde in 1683 (ss. Jacobus Pandelaers en Joanna Rosiers).
- 2.2. Dochter, overleden te Vremde op 29 april 1684.
- 2.3. Joannes, geboren te Vremde op 16 mei 1686 (ss. Joannes Sauwers en Anna Rosiers).
- 2.4. Zoon, overleden te Vremde op 1 maart 1688.
- 2.5. Ludovicus, geboren te Vremde op 24 oktober 1690 (ss. Ludovicus Pandelaers en Maria De Ridder).

Waarvan uit tweede huwelijk²³:

---

¹⁸ RAA, OGA Reet, boek 40, akte 2 van 23/10/1719.

¹⁹ Vermeulen, L. & J. Boen (s.a.). *Volkstellingen te Reet van 1709 en 1754*, p. 3.

²⁰ Jacobus is de "stamvader" van de "Kempische tak" van de familie. Hun spoor kan gevolgd worden op users.skynet.be/gilbert.pandelaers/siteone/index.htm.

²¹ Van der Steen, R. (s.a.). *Alfabetische indices op de parochieregisters van Vremde: huwelijken 1608-1797*, p. 59.

²² Van der Steen, R. (s.a.). *Alfabetische indices op de parochieregisters van Vremde: dopen 1609-1802*, p. 70-71, en Van der Steen (s.a.). *Alfabetische indices op de parochieregisters van Vremde: overlijdens 1616-1797*, p. 32.

²³ Van der Steen, R. (s.a.). *Alfabetische indices op de parochieregisters van Vremde: dopen 1609-1802*, p. 70-71, en Van der Steen, R. (s.a.). *Alfabetische indices op de parochieregisters van Vremde: overlijdens 1616-1797*, p. 32.

- 2.6. Petrus, geboren te Vremde op 21 januari 1693 (ss. Petrus Van Berendonck en Catharina Verrept). Hij overleed te Vremde op 30 januari 1693.
- 2.7. Maria, geboren te Vremde op 24 maart 1694 (ss. Gommarus Somers en Maria Van Bree).
- 2.8. Andreas, geboren te Vremde op 11 maart 1695 (ss. Andreas Schuerwegh en Anna Feijen). Hij huwde met Catharina Callens.
- 2.9. Joanna, geboren te Vremde op 23 november 1698 (ss. Franciscus Gysbrechts en Maria Boele). Zij werd begraven te Vremde op 28 maart 1764²⁴.
- 2.10. Adrianus, geboren te Vremde op 3 november 1709 (ss. Adrianus Adriaensens en Susanna Van Heurck). Hij overleed de Wommelgem op 16 april 1726.

3. Adriaen Pandelaers, gehuwd met Elisabeth Van Elserack.

In het voorjaar van 1682 spande de drossaard van Reet een rechtszaak aan tegen Adriaen.²⁵

Zowel Adriaen als Elisabeth overleden voor 1709.²⁶

Waarvan:

- 3.1. Joannes Pandelaers. In 1709 was hij soldaat in het regiment van prins Albert van Brandenburg.²⁷
- 3.2. Maria Pandelaers, geboren te Reet. In 1709, na de dood van haar ouders, ondernam ze met haar broer Joannes pogingen om de helft van de nalatenschap van haar grootouders te erven. Daartoe begaf ze zich naar notaris Van Cauwenbergh in Rumst en gelastte hem met volgende opdracht: de notaris moest namens haar en haar broer Joannes naar het huis van haar oom Louis gaan om hem te vragen om alles in der minne te regelen. Daartoe stelde de notaris een document op, dat ze ondertekende met een kruisje. Haar oom Louis hield de boot af en zei dat alles in deze zaak al voldaan was.²⁸

---

²⁴ users.skynet.be/gilbert.pandelaers/siteone/p18.htm#i186

²⁵ RAA, OGA Reet, boek 81, akte 31 van 29/4/1682.

²⁶ RAA, OGA Reet, boek 75, akte 13 van 20/10/1709.

²⁷ RAA, OGA Reet, boek 75, akte 13 van 20/10/1709.

²⁸ RAA, OGA Reet, boek 75, akte 13 van 20/10/1709.

Derde generatie

JACOBUS PANDELAERS, *REET 1687, +1767

X 1719 ELISABETH TAYAERTS, *REET 1693, +1734

XX REET 1735 JOANNA JORIS, + REET 1760

1.2. Jacobus Pandelaers werd geboren te Reet op 1 oktober 1687 als zoon van Louis Pandelaers en Jacquementien Verrept. Hij huwde omstreeks 1719²⁹ met Elisabeth Tayaerts, een dochter van Cornelis Tayaerts en Cornelia Van Berckelaer. Elisabeth werd geboren te Reet op 10 november 1693 (ss. Joannes Van Berckelaer en Elisabeth Van Berckelaer).³⁰

Reeds van in zijn jonge jaren was Jacobus lid van de Sint-Sebastiaangilde. In 1709 was hij samen met zijn vader en de andere gildebreders aanwezig toen de nieuwe hoofdman aangenomen werd.³¹

In de zomer van 1713 stierf zijn vader. Als oudste zoon kwam er vanaf dat moment heel wat verantwoordelijkheid op zijn schouders te liggen.

In 1719 werd hij aangeduid als voogd van zijn broer Joannes en zijn zus Joanna, die nog minderjarig waren. Vanaf dat moment nam hij ook officieel het beheer en de werkzaamheden in de ouderlijke hoeve op zich.³²

Jacobus zette het beroep van zijn vader verder. Een wever was onmisbaar in het dorp. De dorpsgenoten kwamen zaken bij hem kopen³³.

Dat hij ook in zijn vrije tijd in de voetsporen van zijn vader trad, toonde het lidmaatschap van de Sint-Sebastiaangilde aan. In 1725 was hij er pachter van het kindergeld.³⁴

Na het overlijden van de ouders van Elisabeth, werd in april 1732 een openbare verkoop gehouden van hun inboedel. Jacobus was namens zijn vrouw mede-erfgenaar en was aanwezig op de verkoop. Onder de nagelaten goederen, die hij uiteraard zeer goed kende, waren er heel wat die welkom waren in het gezin van Jacobus en Elisabeth. Welke goederen werden er mee naar huis gebracht? Vier tinnen schotels, een lamp, een zoutvat, een kommetje en acht tinnen lepels, een koperen ketel, drie stoelen, een beddenkoets en heel wat hout. Het kostenplaatje van dit alles bedroeg net geen 17 gulden. Bovenop dat bedrag kwam de gebruikelijke 10 procent "ongeld". Jacobus tekende zelf mee de akte, al was het gebrekkig.³⁵

²⁹ Vermoedelijk rond het moment van de boedelinventaris (RAA, OGA Reet, boek 40, akte 2 van 23/10/1719).

³⁰ RAA, OGA Reet, boek 60, akte 11 van 13/4/1732 en Vermeulen, L. (1985). *Parochieregisters van Reet: geboorten 1653-1805*, p. 201.

³¹ Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*, p. 414.

³² RAA, OGA Reet, boek 40, akte 2 van 23/10/1719.

³³ Verwijzing in RAA, OGA Reet, boek 40, akte 5 van 23/7/1720.

³⁴ Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*, p. 450.

³⁵ RAA, OGA Reet, boek 60, akte 11 van 13/4/1732.

Op 25 augustus 1733 was hij op een verkoop van varkens aanwezig en kocht een "mager varken" (prijs: 3 à 7 gulden).³⁶

Het gezin kende ook zijn tegenslagen. Van de vijf kinderen die geboren werden in de periode 1720-1730 bleven er maar drie in leven. Einde 1734 werd het zesde kind, Frans, geboren. Ook hij zou het niet halen. Vermoedelijk was het tengevolge van die bevalling dat ook Elisabeth stierf. Zij werd verzorgd door de chirurgijn van Boom.³⁷

Jacobus stond er nu alleen voor. Als vader met drie kinderen, waarvan de jongste nauwelijks vijf was, zocht hij snel een nieuwe echtgenote. Hij hertrouwde te Reet op 21 april 1735 met Joanna Joris, uit Berchem (tt. Joachim Andries, koster van Reet, en Corneel Vinck).

Er was altijd veel te doen in en om het huis. Bovenop de grond die hijzelf bezat, huurde Jacobus nog een stuk land van Gillis Vertommen, schepen³⁸, tegen 40 gulden per jaar. Hij verbouwde vooral koren, klaver en raapgraan. In de hof aan de hoeve stonden wat groenten. Knecht Goyvaert Janssens stond hem bij tijdens het werk en Jan Eeckelaers kwam al eens langs met zijn paard.³⁹

Er werden voogden aangeduid voor de drie kinderen Helena, Jan en Peeter. Het waren Jan Tayaerts en Merten Verrept, die op 24 april 1735 aangesteld werden. Twee dagen nadien vond er een openbare verkoop plaats van alles wat ten huize Pandelaers bevonden werd. Van bijna alles, want hun twee gouden ringen, naar waarde geschat door Matthias Van Deuren te Antwerpen, werden er buiten gehouden. Op 20 juli van dat jaar werd ook hetgeen nog op het veld stond geveild. De gehele opbrengst bereikte een bedrag van bijna 140 gulden. Daarvan werd door Jacobus voor een kleine 100 gulden terug ingekocht.⁴⁰ Uiteindelijk bleef er na de afhandeling van het hele gebeuren een batig saldo over van 60 gulden 10 stuivers in het voordeel van de kinderen. Met de voogden werd overeengekomen dat Jacobus en Joanna deze som voor zich mochten houden zonder intrest op voorwaarde dat ze de drie kinderen moesten onderhouden en ze ook laten leren lezen en schrijven. Er werd uitdrukkelijk bepaald dat de zonen een ambacht of stiel moesten leren en dat de dochter moest leren naaien. Als de kinderen de leeftijd van 20 jaar bereikten, zouden ze elk een derde deel van genoemde som ontvangen, wat neerkwam op iets meer dan 20 gulden voor elk.⁴¹

Tot 1742 was de woning waarin ze woonden onverdeeld gebleven met Jacobus' zus Petronella en haar man Karel. Op 17 november kochten ze voor 50 gulden het deel van hun woning over dat eigendom was gebleven van Petronella en Karel Caremans, hun zus en schoonboer.⁴²

---

³⁶ Verstrepen, C. (1992). *Notariaat Jan Baptista Quarteer, notaris te Boom en Schelle, akten 1722-1756*, p. 86.

³⁷ RAA, OGA Reet, boek 42, akte 6 van 20/3/1738.

³⁸ Vermeulen, L. (1994). *Reetse kroniek van kleine feiten*, p. 125 e.v.

³⁹ RAA, OGA Reet, boek 42, akte 6 van 20/3/1738.

⁴⁰ RAA, OGA Reet, boek 61, akte 16 van 26/4/1735 en RAA, OGA Reet, boek 52, akte 4 van 15/3/1736.

⁴¹ RAA, OGA Reet, boek 42, akte 6 van 20/3/1738.

⁴² Verstrepen, C. (1993). *Notariaat Herman Puttemans, notaris te Boom, 1742-1781*, p. 1-2.

Eind februari 1748 logeerde de militaire "vrijcompagnie van Oragnien" in Reet. Bij deze gelegenheid leverde Jacobus vlees.⁴³ Slachtte hij bij die gelegenheid een koe of enig ander dier? Het jaar 1749 zette zich in met een gruwelijk feit. Jacobus lag nog te slapen in zijn bed, toen omstreeks 5 uur 's morgens Joanna reeds water ging putten. Ze merkte enige drukte rondom hun woning en verwittigde Jacobus. Die kleepte zich aan en ging naar buiten. Hij stapte de straat op. Aan de gracht van het hof van de heer van Reet zag hij wat volk staan. Toen hij er aankwam, zag hij een bebloede man liggen op zijn knieën en ellebogen. Het was Cornelis Schroeven. De onderpastoor van Reet, Tubicx, zei tegen Jacobus, die vlakbij woonde: "Ga een kruiwagen halen." Dat deed Jacobus. Zijn vrouw volgde hem met brandende lamp. Ze zagen dat Schroeven een bleke kleur kreeg, waarop de onderpastoor hem de heilige olie toediende. Cornelis overleed. Jacobus zette Cornelis op de kruiwagen, even nadat hij gestorven was. Jacobus en Joanna gingen naar huis en kregen later die dag de vraag van twee schepenen om te getuigen wat ze wisten over het voorval. Naar verluidt was dit alles een gevolg van een ruzie in herberg De Duif, nabij de hofgracht waar Cornelis was gevonden, die uitgemond was in een gevecht.⁴⁴ Enige maanden later stierf hun zoon Cornelis, het enige kind uit het tweede huwelijk.

Op 23 oktober 1751 huurden Jacobus en zijn vrouw een stuk land te Reet, genaamd De Lancktecken, dat 6 vierendeel groot was. De huur werd aangegaan voor 12 jaar en bedroeg 37 g. per jaar. De eigenaar was Adriaen De Herdt. De huurtermijn ging half maart 1752 in.⁴⁵

Op 26 juli 1753 lieten Jacobus en Joanna een wederzijds testament opstellen. Joanna bepaalde daarenboven dat haar zilveren oorijzer aan "O.-L.-V. tot Reet" en haar bruine kleren aan haar zus Maria zouden bevallen.⁴⁶

In de volkstelling van Reet die gehouden werd op het einde van 1754, werd Jacobus vermeld als "arme handwerker" die niettegenstaande dat "van de tafel van de heilige geest niet in het geheel werd onderhouden".⁴⁷ Nu waren Jacobus en zijn gezin beslist niet arm: ze hadden vastgoed, en als erfgenamen van Elisabeths ouders hadden ze in 1732 eigendommen verkocht⁴⁸. De dorpsregeerders hadden er evenwel baat bij om zoveel mogelijk arme mensen te vermelden onder hun inwoners, om zo het aandeel van de gemeente in de belastingen zo klein mogelijk te houden.⁴⁹

Op 18 april 1759 lag Joanna ziek te bed. Jacobus en zijn zieke echtgenote beslisten om een nieuw wederzijds testament te laten opstellen. Er waren nog 2 kinderen uit Jacobus' eerste huwelijk. Die kregen elk 10 g.⁵⁰

Joanna overleed te Reet op 1 maart 1760.

---

⁴³ Vermeulen, L. (1994). *Reetse kroniek van kleine feiten*, p. 155.

⁴⁴ RAA, OGA Reet, boek 82, akte 7 van 2/1/1749.

⁴⁵ Verstrepen, C. & T. De Loenen (2005). *Notariaat Michiel Frans Parijs, notaris te Boom, akten 1719-1759*, p. 342.

⁴⁶ Verstrepen, C. (1993). *Notariaat Edmund Quarteer, notaris te Boom, 1751-1755*, p. 135.

⁴⁷ Vermeulen, L. & J. Boen (s.a.). *Volkstelling in te Reet van 1709 en 1754*, s.p.

⁴⁸ Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*, p. 134.

⁴⁹ Vermeulen, L. (1994). *Reetse kroniek van kleine feiten*, p. 15.

Jacobus stond er weer alleen voor. Bovendien begonnen de jaren te wegen. Op 23 februari 1761 verhuurde Jacobus, weduwnaar en 73 jaar oud, voor 3 jaar, vanaf half maart 1761, tegen 21 g. per jaar, zijn hofstede te Reet aan Peeter Claes en zijn vrouw Anna Room⁵¹. Vermoedelijk nam hij zijn intrek bij zijn dochter Jacqueline en haar man en trof hij een regeling waarbij hij de eigendom van zijn huis overliet aan zijn twee overblijvende kinderen Jan en Jacqueline. Hijzelf behield het vruchtgebruik (tocht).

Op 4 maart 1765 verkochten Jacobus Pandelaers, die toen te Hoboken woonde, voor de tocht, en zijn kinderen Jan Pandelaers, Jacqueline Pandelaers en haar man Francis De Belder, voor de eigendom, aan Joachim Andries, het huis met schuur, stallingen, grond en hof, te Reet, samen 50 roeden groot, Het goed werd verkocht voor 230 g., hetgeen reeds betaald was. Op 15 april 1765 verklaarde Joachim Andries de koop te hebben gedaan voor E.H. Cornelis Mies, pastoor van Reet⁵². Joachim Andries was de koster van Reet, en een goede bekende ten huize Pandelaers; hij was getuige bij Jacobus' tweede huwelijk.

Hiermee was het ouderlijke huis op het Laar te Reet verkocht, dat bijna 100 jaar in het bezit van de familie was geweest.

Jacobus overleed in 1767 op de leeftijd van 80 jaar. In Reet waren ze hem niet vergeten. Het gildeboek van de Sint-Sebastiaangilde te Reet maakte melding van zijn dood.⁵³

Waarvan:

- 1.2.1. Jacob Pandelaers, geboren te Reet op 15 september 1720 (ss. Adriaan De Herdt en Petronella Pandelaers). Hij overleed voor 1735⁵⁴.
- 1.2.2. Helena Pandelaers⁵⁵, ook genoemd Jacqueline, gehuwd met Francis De Belder⁵⁶.
- 1.2.3. Maria Pandelaers, geboren te Reet op 19 januari 1724 (ss. Hubert Pandelaers en Maria Nagels). Zij overleed te Reet op 1 oktober 1724.
- 1.2.4. Jan Pandelaers, geboren te Reet op 14 oktober 1725. Hij huwde met Maria De Herdt. Afstamming volgt onder 1.2.4.
- 1.2.5. Peeter Pandelaers, geboren te Reet op 6 maart 1730 (ss. Petrus Scheurwegh en Anna Nagels). Hij stierf voor 1759⁵⁷.

---

⁵⁰ Verstrepen, C. (1993). *Notariaat Herman Puttemans, notaris te Boom, 1742-1781*, p. 58.

⁵¹ De Loenen, T. (2003). *Notariaat Petrus Josephus Swiggers, notaris te Boom, akten 1759-1780*, p. 26.

⁵² De Loenen, T. (1998). *Notariaat Jan Frans Mommen, notaris te Boom, akten 1765-1774*, p. 19 en RAA, OGA Reet, boek 13, akte 19 van 13/3/1776.

⁵³ Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*, p. 434.

⁵⁴ RAA, OGA Reet, boek 61, akte 16 van 26/4/1735, waarin hij niet vermeld wordt als erfgenaam.

⁵⁵ RAA, OGA Reet, boek 61, akte 16 van 26/4/1735, waarin zij wordt vermeld voor haar broers Jan en Petrus.

⁵⁶ De Loenen, T. (1998). *Notariaat Jan Frans Mommen, notaris te Boom, akten 1765-1774*, p. 19 en RAA, OGA Reet, boek 13, akte 19 van 13/3/1776.

⁵⁷ Verstrepen, C. (1993). *Notariaat Herman Puttemans, notaris te Boom, 1742-1781*, p. 58, waarin sprake is van twee overblijvende kinderen uit het eerste huwelijk; in 1765 zijn Jan en Jacqueline nog

1.2.6. Frans Pandelaers, geboren te Reet op 8 december 1734 (ss. Frans Vertommen en Catharina Van Camp). Vermoedelijk overleed hij kort na de geboorte, samen met zijn moeder⁵⁸.

Waarvan uit tweede huwelijk:

1.2.7. Corneel Pandelaers, geboren te Reet op 18 augustus 1736 (ss. Corneel Nagels en Marie Joris). Hij overleed te Reet op 29 maart 1749.

---

in leven (De Loenen, T. (1998). *Notariaat Jan Frans Mommen, notaris te Boom, akten 1765-1774*, p. 19).

⁵⁸ RAA, OGA Reet, boek 61, akte 16 van 26/4/1735, waarin hij niet vermeld wordt als erfgenaam.

Vierde generatie

JAN PANDELAERS, *REET 1725, + REET 1804

X REET 1754 MARIA DE HERDT, *REET 1733, + REET 1806

1.2.4. Jan Pandelaers werd geboren te Reet op 14 oktober 1725 als zoon van Jacob Pandelaers en Elisabeth Tayaerts. Hij huwde te Reet op 28-jarige leeftijd op 17 augustus 1754 met Maria De Herdt, die 22 was (tt. Jacobus Pandelaers en Jan Mertens). Maria werd geboren te Reet op 24 januari 1733 als dochter van Laureys De Herdt en Sara Seldeslach. De vaders kenden elkaar van in de schuttersgilde⁵⁹.

Kort voor hun huwelijk, op 10 augustus 1754, maakte het bruidspaar een overeenkomst met de ouders van de bruid, die te Reet woonden. Er werd bepaald dat beide gezinnen samen in het ouderlijk huis van Maria zouden wonen, dat ze gezamenlijk de pachtersstiel zouden uitoefenen en dat ze alles gemeenschappelijk zouden gebruiken.⁶⁰

Zoals het in landbouwersgezinnen wel vaker het geval was, "trouwde Jan in" bij zijn toekomstige bruid. Vanaf dat moment was het waarschijnlijk zo dat de ouders van Maria de doening in handen lieten van hun schoonzoon Jan.

Jan moest inderdaad de zaken in handen nemen want Laureys, de vader van Maria, overleed reeds op 12 november 1754.⁶¹ Allicht was hij al een tijd ziek en daardoor geen getuige geweest op het huwelijk.

Jan concentreerde zich vooral op de landbouw. De boerderij en het land werden gehuurd van Jacobus Josephus Vertommen, die daarvoor 80 gulden per jaar aanrekende. Zijn vrouw en haar moeder hadden elk een spinnewiel ter beschikking. Zij vulden een groot deel van hun dagen met deze huisarbeid. Daarnaast hielden ze zich bezig met huishoudelijke taken, de moestuin en het verzorgen van het kleinvee, bestaande uit enige kippen en hennen. Jan had enkele koeien en verbouwde verschillende gewassen op het veld: koren, tarwe, rogge, boekweit, bonen, gerst, haver, klaver, rapen en zelfs hop. Ook aardappelen, "patotters" - een relatief nieuw gewas⁶² - waren te vinden op zijn veld. De boerderij bestond uit een kamer, een kelder, een stal voor de dieren, waar ook mest lag, een moos, een schelft waar hout en stokken opgeborgen werden en ongetwijfeld ook een schuur voor het hele arsenaal aan landbouwersgereedschap en zaaigoed. In

⁵⁹ Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*, p. 432.

⁶⁰ Verstrepen, C. (1993). Notariaat Edmond Quarteer, notaris te Boom, 1751-1755, p. 147.

⁶¹ Boen, J. (1988). *Parochieregisters van Reet : overlijdens 1653-1804*, p. 53.

⁶² Vandenbroeke, C. (2004). Aardappelteelt en aardappelverbruik in de 17e en 18e eeuw. In deze studie stelt de auteur dat aardappelen in het Antwerpse in het eerste kwart van de 18e eeuw verschenen, maar slechts een halve eeuw later geaccepteerd werden als volwaardig voedingsmiddel. Een graancrisis in 1740 en de Oostenrijkse successieoorlog (1741-1748) zou van invloed geweest zijn op de verspreiding van de aardappel in onze gewesten. In de tweede helft van de 18e eeuw zou per persoon dagelijks 1,3 kg aardappelen verbruikt zijn geweest. Bas de Roo (2006) bestudeerde 10 boedels uit Reet uit de periode rond 1780. In 7 van de 10 huisgezinnen vond hij aardappelen.

de kamer stond de schouw, met ijzerwerk erin en materialen om te koken. Aan de ramen hingen gordijnen. Er was een hele voorraad vlas aanwezig in huis. De melk van de koeien werd bewaard in teilen en vaten en het overschot werd tot boter verwerkt. Maria en Jan konden beiden hun naam schrijven, en hadden een boekzak in huis zodat er ook kon gelezen worden ten huize Pandelaers.⁶³

Net als zijn voorouders, was Jan actief in de Sint-Sebastiaangilde te Reet.⁶⁴

Zoals elk ander dorp kende ook Reet zijn kerkelijke belasting: de tiende. Dit oude gebruik vormde een van de bronnen van inkomsten van de pastoor. Daartoe was Reet opgedeeld in 13 wijken. Elk jaar werden de wijken verpacht aan de meestbiedende. De pachter moest eveneens een borg aanduiden. In 1755 stelde Jan zich als borg voor J. Wachters; het jaar daarop pachtte Jan zelf een tiendewijk en stelde Wachters zich borg. In 1758 en 1759 deed hij dat nog eens over, maar dan met Jan Mampaey. Een volgende keer stelde hij zich borg in 1764. Het ging telkens om de wijken 1, 2 of 3 en de bedragen varieerden van 41 tot 100 gulden.⁶⁵

Op 18 april 1777 stierf Sara, Maria's moeder. Ze was 72 jaar oud geworden.⁶⁶ In de tijd die eraan voorafging werd Sara verzorgd, gediend, en opgepast door haar dochter en schoonzoon die bij haar in woonden. In juni werd de inventaris van het sterfhuis opgemaakt. Het was een "rijk sterfhuis"⁶⁷. Er was een batig saldo van bijna 240 gulden, waarvan drievierde - bijna 180 gulden - door Jan en Maria geërfd werd, zoals overeengekomen in 1754. Het andere vierde werd uitgekeerd aan de erfgenamen van Maria's dochter Adriana, die in Edegem woonden.⁶⁸

In 1790 en 1791 stelde Jan zich nog een laatste keer borg voor tiendewijk 1.⁶⁹

Jan overleed te Reet op 5 juni 1804, op 78-jarige leeftijd en na bijna 50 jaar huwelijksleven. Maria stierf te Reet op 29 maart 1806. Zij was 73. Het gildeboek maakte melding van beide overlijdens⁷⁰.

Waarvan:

1.2.4.1. Jan Jacob Pandelaers, geboren te Reet op 25 juni 1755 (ss. Jacob Pandelaers en Sara Seldeslagh). Hij huwde achtereenvolgens met Catharina Van Hecken en Maria Anna De Laet. Zie 1.2.4.1.

---

⁶³ RAA, OGA Reet, boek 45, akte 2 van 11/6/1777.

⁶⁴ Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*, p. 441 en 442.

⁶⁵ *Historische schets van Reet* (1961), p. 40, en Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*, p. 288-291.

⁶⁶ Boen, J. (1988). *Parochieregisters van Reet : overlijdens 1653-1804*, p. 108.

⁶⁷ De Roo, B. (2006). De materiële cultuur in de Reet aan het einde van de 18e eeuw. In deze studie bestudeerde Bas de Roo 10 boedels van Retenaars omstreeks 1780. Ook dit sterfhuis is er bij opgenomen; slechts 2 van de 10 erflaters hadden nog meer vermogen. Hoewel het gezin geen eigenaar was, bereikte het toch een zekere welstand.

⁶⁸ RAA, OGA Reet, boek 45, akte 2 van 11/6/1777.

⁶⁹ Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*, p. 298.

⁷⁰ Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*, p. 441 en 442.

1.2.4.2. Jan Frans Pandelaers, geboren te Reet op 9 april 1760 (ss. Frans De Ridder en Adriana De Herdt). Hij overleed te Reet op 17 maart 1817.

1.2.4.3. Petrus Jan Pandelaers, geboren te Reet op 3 maart 1763 (ss. Jan Mertens en Anna Nagels). Hij overleed te Kontich op 4 april 1814.

1.2.4.4. Joanna Maria Pandelaers, geboren te Reet op 6 november 1766 (ss. Jan Van Dyck en Joanna Maria De Herdt). Zij huwde te Reet op 1 juli 1805 met Jacob Nauwelaers (tt. Jan Baptist Nauwelaers en Jan Jacob Pandelaers). Jacob werd geboren te Reet op 10 februari 1775.

Waarvan:

1. Maria Catharina Nauwelaers, geboren te Reet op 8 april 1806.

2. Maria Elisabeth Nauwelaers, geboren te Reet op 18 juni 1808. Zij huwde te Reet op 13 december 1847 met Petrus Van Dessel, weduwnaar van Maria Theresia De Decker, geboren te Reet op 2 november 1805, zoon van Filip Van Dessel en Joanna Vervoort.

1.2.4.5. Jan Corneel Pandelaers, geboren te Reet op 23 maart 1770 (ss. Jan Vinck en Maria Catharina Wyckmans). Hij overleed te Reet op 1 april 1777.

1.2.4.6. Antoon Pandelaers, geboren te Reet op 8 januari 1775 (ss. Corneel Van der Aa en Joanna Maria Thys). Hij overleed te Rumst op 19 november 1816.

Vijfde generatie

JAN JACOB PANDELAERS, *REET 1755, +NIEL 1806

X NIEL 1783 CATHARINA VAN HECKEN, *KONTICH 1737, + NIEL 1783

X X AARTSELAAR 1783 MARIA ANNA DE LAET, *AARTSELAAR 1759, + NIEL 1822

1.2.4.1. Jan Jacob Pandelaers werd geboren te Reet op 25 juni 1755 als zoon van Jan Pandelaers en Maria De Herdt. Hij huwde te Niel op 31 maart 1783 met Catharina Van Hecken, weduwe van Petrus Gillis (die te Niel overleden was op 15 oktober 1782⁷¹) (tt. Jan Pandelaers, uit Reet, en Jan Baptist Spillemaeckers, uit Niel). Catharina was een flink stuk ouder. Hij was 27, zij 45. Ze werd geboren te Kontich op 21 oktober 1737 als dochter van Jan Van Hecken en Anna Voorspoels, maar woonde met de kinderen van haar overleden man in Niel. Zo kwam Jan Jacob in Niel terecht. Al kort na hun huwelijk overleed Catharina te Niel op 2 augustus 1783. Jan Jacob bleef achter met een hele reeks kinderen en hertrouwde zo vlug mogelijk. Voor de tweede keer in 1783 stapte hij in het huwelijksbootje: ditmaal te Aartselaar op 7 oktober met Maria Anna De Laet (tt. Frans De Laet en Jan Pandelaers). Maria Anna werd geboren te Aartselaar op 8 februari 1759 als dochter van Frans De Laet en Joanna Maria Van de Velde. In 1795 was Jan Jacob handwerker en woonde te Niel, aan de "Quadcapel", met zijn vrouw en 5 kinderen onder de 12 jaar.⁷² Die kapel lag aan de Antwerpsestraat nabij de kruising met de weg naar Reet.⁷³

Jan Jacob overleed te Niel op 19 april 1806, 50 jaar oud. Maria Anna vond er de dood op 27 februari 1822, op 63-jarige leeftijd, een week na het huwelijk van haar zoon Jan Jacob Frans.

Kinderen uit tweede huwelijk:

1.2.4.1.1. Joanna Maria Pandelaers, geboren te Niel op 3 september 1784 (ss. Jan Pandelaers, uit Reet, en Joanna Maria Van de Velde, uit Aartselaar). Zij huwde te Niel op 31 oktober 1816 met Guilielmus Boeynaems, weduwnaar van Anna Petronella De Roeck (tt. Petrus Frans Boeynaems en Jan Jacob Pandelaers). Guilielmus werd geboren te Niel op 15 april 1776 als zoon van Jan Frans Boeynaems en Anna Catharina Kennes. Joanna Maria overleed te Niel op 28 augustus 1829. Guilielmus stierf te Niel op 19 december 1851.

Waarvan:

1. Maria Anna Boeynaems, geboren te Niel op 3 oktober 1817 (ss. Jan Baptist Boeynaems en Maria Anna De Laet).

⁷¹ Verstrepen, C. (1999). *Parochieregisters van Niel Onze-Lieve-Vrouw, gezinssamenstellingen 1609-1797*, p. 129.

⁷² Bauwens, G. (2005). *Volkstelling Niel 1795*, p. 5.

⁷³ Van Dyck, V. (1999). *Niel 850 jaar*, p. 88.

2. Magdalena Josepha Boeynaems, geboren te Niel op 27 oktober 1820 (ss. August Boeynaems en Magdalena Josepha Pandelaers).
3. Jan Baptist Boeynaems, geboren te Niel op 21 maart 1823 (ss. Jan Jacob Pandelaers en Maria Cornelia De Maeyer).
- 1.2.4.1.2. Jan Jacob Pandelaers, geboren te Niel op 3 september 1784 (ss. Frans De Laet, uit Aartselaar, en Maria De Herdt, uit Reet).
- 1.2.4.1.3. Anna Catharina Pandelaers, geboren te Niel op 12 mei 1787 (ss. Corneel Maes, uit Hoboken, en Joanna De Laet, uit Boom). Zij overleed te Niel op 6 mei 1869, een week voor ze 82 werd.
- 1.2.4.1.4. Adriaan Frans Pandelaers, geboren te Niel op 26 februari 1789 (ss. Adriaan Frans De Belde, uit Reet, en Anna Maria De Laet, uit Aartselaar). Hij overleed te Niel op 5 oktober 1806, 17 jaar oud.
- 1.2.4.1.5. Magdalena Josepha Pandelaers, geboren te Niel op 30 maart 1792 (ss. Jan Pandelaers en Magdalena Josepha De Laet, uit Aartselaar). Zij huwde te Niel op 26 januari 1821 met Jan Baptist Van Linden (tt. Petrus Van Linden en Jan Jacob Pandelaers). Jan Baptist werd geboren te Niel op 3 januari 1795 als zoon van Petrus Van Linden en Joanna Maria Claes. Jan Baptist overleed te Niel op 31 juli 1867. Magdalena Josepha stierf er op 10 augustus 1869.

Waarvan:

1. Petrus Frans Van Linden, geboren te Niel op 9 januari 1822 (ss. Petrus Frans Van Linden en Maria Anna De Laet).
2. Anna Maria Van Linden, geboren te Niel op 19 januari 1824 (ss. Jan Jacob Pandelaers en Anna Maria Claes).
- 3.. Petrus Frans Van Linden, geboren te Niel op 11 mei 1826 (ss. Petrus Frans Van Linden en Maria Elisabeth Pandelaers).
4. Joanna Maria Van Linden, geboren te Niel op 22 juni 1828 (ss. Guilielmus Boeynaems en Joanna Van Linden).
5. Petrus Jozef Van Linden, geboren te Niel op 15 september 1830 (ss. Petrus Frans Van Linden en Anna Catharina Pandelaers).
6. Adriaan Frans Van Linden, geboren te Niel op 1 juli 1833 (ss. Adriaan Frans De Schepper en Anna Maria Boeynaems).
- 1.2.4.1.6. Jan Jacob Frans Pandelaers, geboren te Niel op 19 november 1793 (ss. Adriaan Vervliet en Elisabeth De Laet, uit Aartselaar). Hij huwde met Elisabeth De Schepper. Afstamming volgt onder 1.2.4.1.6.
- 1.2.4.1.7. Maria Elisabeth Pandelaers, geboren te Niel op 4 maart 1802 (ss. Michaël Vermynen en Joanna Pandelaers). Zij huwde te Niel op 8 januari 1829 met Adriaan Frans De Schepper (tt. Jan Jacob Pandelaers en Petrus Frans De Bruyn). Adriaan Frans werd geboren te Niel op

2 juni 1802 als zoon van Jan Frans De Schepper en Joanna Maria Verelst. Adriaan Frans overleed te Niel op 30 december 1879. Maria Elisabeth overleed te Niel op 17 maart 1884.

Waarvan:

1. Joanna Maria De Schepper, geboren te Niel op 24 april 1831 (ss. Jan Jacob Pandelaers en Joanna Maria Verelst).
2. Anna Catharina De Schepper, geboren te Niel op 19 januari 1833 (ss. Petrus Frans Brits en Anna Catharina Pandelaers).

Zesde generatie

JAN JACOB FRANS PANDELAERS, *NIEL 1793, + NIEL 1852
X NIEL 1822 ELISABETH DE SCHEPPER, *NIEL 1791, + NIEL 1869

1.2.4.1.6. Jan Jacob Frans Pandelaers werd geboren te Niel op 19 november 1793 als zoon van Jan Jacob Pandelaers en Maria Anna De Laet. Hij verloor zijn vader toen hij amper 12 was. Hij huwde te Niel op 19 februari 1822 met Elisabeth De Schepper (tt. Jacob De Schepper en Guilielmus Boeynaems). Elisabeth werd geboren te Niel op 29 januari 1791 als dochter van Jacob De Schepper en Anna Maria Goeyvaerts. Een week na hun huwelijk stierf Jan Jacob Frans' moeder. Het jonge gezin bleef in de woning op de Antwerpsestraat aan de Kwaadkapel wonen.

Jan Jacob Frans overleed te Niel op 10 april 1852. Hij was 58.

In 1863 was Elisabeth, 72 jaar en weduwe, landbouwster te Niel. Ze besliste haar doening over te laten aan haar oudste zoon, Jacobus, en haar schoondochter, die bij haar waren blijven inwonen. Haar 3 andere nog levende kinderen werkten op de steenbakkerij. Ze liet haar inboedel schatten, die slechts het schamele bedrag van 800 fr. opleverde. Haar dierbaarste bezit waren 2 koeien en een varken, die met hun 380 fr. bijna de helft van de waarde vertegenwoordigden. De oogst op het veld was met 265 fr. de tweede waardevolle post. Alle huisraad werd op slechts 80 fr. geschat. Van zoon Jacobus moest ze normaal 400 fr. trekken, maar met het oog op haar oude dag werd een andere regeling bekomen: ze hoefde geen geld te hebben van Jacobus op voorwaarde dat hij haar zolang ze nog leefde zou huisvesten en onderhouden en dat hij haar na haar dood zou laten begraven.⁷⁴

Op 4 februari 1869 leende ze 2000 fr., tegen 4,5 % per jaar, van Peeter Francis Verbeeck, een winkelier uit Niel. Als onderpand stelde ze haar boerderijtje, dat bestond uit een woonhuis, stal, schuur, hof en erf en een oppervlakte had van 8,5 a (zie Figuur 2). De lening werd afgesloten ten huize van haar zoon Franciscus, te Niel. Ze tekende zelf mee de akte, zij het op een nogal gebrekkige wijze.⁷⁵ Deze actie zou haar zoon Jacobus, waarbij ze inwoonde, haar niet in dank afnemen...

Twee maand nadien, op 13 april 1869, stierf ze te Niel.

Op 20 februari 1871 vond de deling plaats van de goederen uit de nalatenschap van Jan Jacob Frans en Elisabeth. De erfenis werd verdeeld onder hun vier kinderen, die elk iets meer dan 100 fr. trokken. Voorafgaand aan deze feiten, was er als gevolg van de lening van 2000 fr. uit 1869 onenigheid ontstaan tussen de kinderen. Dat leidde tot een vonnis uitgesproken door de rechtbank van eerste aanleg van Antwerpen op 13 augustus 1870.⁷⁶

⁷⁴ RAA, notariaat 8682, notaris Carolus Joannes Antonius Vermeulen te Boom, akte 111 van 14/9/1863.

⁷⁵ RAA, notariaat 10717, notaris Jozef Mommen te Boom, akte 12 van 4/2/1869.

⁷⁶ RAA, notariaat 10723, notaris Florent Vermeulen te Boom, akte 26 van 20/2/1871.

Waarvan:

- 1.2.4.1.6.1. Jacobus Pandelaers, geboren te Niel op 16 september 1823 (ss. Jacob De Schepper en Anna Maria Pandelaers). Hij huwde met Maria Dorothea Ranters. Afstamming volgt onder 1.2.4.1.6.1.
- 1.2.4.1.6.2. Jan Baptist Pandelaers, geboren te Niel op 28 april 1825 (ss. Jan Baptist Van Linden en Anna Maria Goeyvaerts). Hij huwde met Maria Theresia Wyns. Afstamming volgt onder 1.2.4.1.6.2.
- 1.2.4.1.6.3. Petrus Frans Pandelaers, kortweg Franciscus, geboren te Niel op 12 februari 1827 (ss. Adriaan Frans De Schepper en Anna Catharina Pandelaers). Hij huwde met Joanna Maria Thys. Afstamming volgt onder 1.2.4.1.6.3.
- 1.2.4.1.6.4. Maria Elisabeth Pandelaers, geboren te Niel op 6 maart 1829 (ss. Jan Baptist De Schepper en Maria Elisabeth Pandelaers). Zij overleed te Niel op 30 oktober 1834, slechts 5 jaar oud.
- 1.2.4.1.6.5. Jan Serafijn Pandelaers, geboren te Niel op 26 september 1832 (ss. Jan Baptist Goeyvaerts en Anna Maria Vloebergh). Hij huwde achtereenvolgens met Joanna Catharina Truyts en Joanna Tersago. Afstamming volgt onder 1.2.4.1.6.5.

Zevende generatie

JACOBUS PANDELAERS, *NIEL 1823, + NIEL 1879

X NIEL 1857 MARIA DOROTHEA RANTERS, *NIEL 1830

1.2.4.1.6.1. Jacobus Pandelaers werd geboren te Niel op 16 september 1823 als zoon van Jan Jacob Frans Pandelaers en Elisabeth De Schepper. Hij huwde te Niel op 6 juli 1857 met Maria Dorothea Ranters (tt. Jan Pandelaers en Karel Costermans). Maria Dorothea werd geboren te Niel op 2 mei 1830 als dochter van Nicolaas Ranters en Catharina Blommaerts.

Jacobus en Maria Dorothea bleven na hun huwelijk bij zijn moeder inwonen. Vader was 5 jaar voordien gestorven en Maria Dorothea "trouwde in". Samen zetten ze de landbouwerij verder. Toen ze in 1863 de inboedel van hun moeder en schoonmoeder overkochten, die slechts 800 fr. waard was, moesten ze daarvoor 700 fr. betalen. 300 fr. betaalden ze aan de 3 broers van Jacobus; als vergoeding voor de 400 fr. waar de moeder recht op had moesten ze haar zolang ze nog leefde huisvesten en onderhouden en daarna de begrafenis betalen.⁷⁷

Jacobus' moeder stierf in de lente van 1869. De daaropvolgende zomer werd de woning openbaar verkocht door Jacobus en zijn 3 broers. De veiling vond plaats in herberg "het Kapellehuis" bij Joannes De Greef te Niel, op 11 en 18 augustus. Het goed was opgedeeld in 2 loten (zie Figuur 2): lot 1 was het gedeelte met het woonhuis, lot 2 was dat met de schuur. Wie de koper ook werd, landbouwer Jacobus zou beide stukken alvast tot in 1877 mogen blijven gebruiken tegen 72,50 fr. per jaar. Op de eerste zitdag, bood Jacobus 900 fr. en 10 verdieren voor lot 2, maar iemand anders stelde nog 10 verdieren meer. Zijn broer Jan Serafijn, die 1400 fr. en 40 verdieren bood voor lot 1, overkwam

Deze figuur kan niet getoond worden. De publicatierechten zijn in handen van het rijksarchief. U kan de schets bekijken in het lokaal van Geschiedkundige Kring Rumesta.

Figuur 2. Ligging van de hoeve van de familie De Schepper - Pandelaers. Bron: RAA, notariaat 10721, notaris Florent Vermeulen te Boom, akte 189 van 11/8/1869 (fragment van het plan).

⁷⁷ RAA, notariaat 8682, notaris Carolus Joannes Antonius Vermeulen te Boom, akte 111 van 14/9/1863.

hetzelfde.⁷⁸ De volgende dag begaf Jacobus zich naar de studie van de notaris te Boom en verhoogde ditmaal lot 1 met 40 verdieren.⁷⁹

Het was een spannende week. Maar de tweede zitdag bracht zekerheid. Lot 1 werd definitief toegewezen aan Jacobus, voor 1400 fr. en 100 verdieren. Lot 2 kwam in handen van Jozef Lamot uit Boom voor 900 fr. en 60 verdieren.⁸⁰

De aankoop van het vastgoed was een flinke investering. Om het te kunnen betalen leende Jacobus 1500 fr., tegen 4 %, van Jacobus De Wit, een steenbakker uit Niel. Het geld moest binnen de 10 jaar terugbetaald worden en het aangekochte goed werd in onderpand gegeven.⁸¹

In 1871 werd de erfenis van Jacobus' ouders verdeeld. Hij trok iets meer dan 100 fr. Landbouwer Jacobus was de enige van de vier erfgenamen die de akte mee kon ondertekenen.⁸²

Jacobus overleed te Niel in zijn woning, Antwerpsesteenweg 21, op 12 augustus 1879, op 55-jarige leeftijd.⁸³ Voor zijn dood was hij verzorgd geweest door dokter Heylen, die daarvoor 50 fr. aanrekende. De begrafenis kostte 30 fr.⁸⁴

Op 15 oktober 1879 werd er in het vredegerecht van Boom een familieraad samengeroepen.

Daarop werden Maria Dorothea als voogdes en Seraphinus Pandelaers aangeduid als toeziend voogd van de minderjarige kinderen.⁸⁵

Op 2 december 1879 om 14 u. kwam notaris Oeyen langs om de inventaris van het sterfhuis te maken. Om 16 u. was hij klaar. Maria Dorothea was nog steeds landbouwster. De woning bestond uit een kelderkamer, een benedenkamer, een bovenslaapkamer, kelder, zolder, stal en schuur. Achter het huis lag een koer waar materiaal stond en waar een jonge werkhond en een tiental kiekens rondliepen. Het dagelijkse leven speelde zich af in de kelderkamer en in de benedenkamer. In de kelderkamer stond de stoof, een bed met gordijnen, een tafel, vijf stoelen en een kast. Er was gerief aanwezig om te eten en om koffie te malen en te bereiden. Aan de muur hing een horlogie. In de benedenkamer stond ook een bed met toebehoren, een kleerkast, commode, drie stoelen en een tafel. Twee lampen, waarvan een in koper, een lantaren en drie koperen kandelaren stonden in voor de lichtvoorziening. Er was een Christusbeeld en nog twee andere beelden. Verder was er een koffieservies en heel wat eetgerei voorradig. Het lottospel bood ontspanningsmogelijkheden voor 's avonds. Op de bovenslaapkamer stond nog een beddenbak met toebehoren evenals een partij tarwe, koren en een ijzeren ketel. Nog een beddenbak voorzien van lakens, peul en dekens bevond zich op de zolder naast een kleerkast en

---

⁷⁸ RAA, notariaat 10721, notaris Florent Vermeulen te Boom, akte 189 van 11/8/1869.

⁷⁹ RAA, notariaat 10721, notaris Florent Vermeulen te Boom, akte 190 van 12/8/1869.

⁸⁰ RAA, notariaat 10721, notaris Florent Vermeulen te Boom, akten 194 van 18/8/1869 en 195 van 19/8/1869.

⁸¹ RAA, notariaat 10722, notaris Florent Vermeulen te Boom, akte 108 van 5/5/1870.

⁸² De Loenen, T. (2002). *Notariaat Florent Vermeulen, notaris te Boom, repertorium 1866-1871*, p. 111.

⁸³ De Loenen, T. (2000). *Notariaat Jacobus Oeyen, notaris te Boom, repertorium 1877-1882*, p. 90.

⁸⁴ RAA, notariaat 11737, notaris Jacobus Oeyen te Boom, akte 683 van 2/12/1879.

⁸⁵ RAA, notariaat 11737, notaris Jacobus Oeyen te Boom, akte 683 van 2/12/1879.

commode maar eveneens een partij hout en stro. In de kelder lagen aardappelen. In de stal stond een koe, lag mest en enig gereedschap. In de schuur was een voorraad rogge, stro en koren opgeborgen. Er stond ook een botervat en een kruiwagen. Een kleine 50 are land was bezaaid, meer dan de helft met tarwe, een vijfde met koren en een klein gedeelte met rapen en graan. Veel kledij was er niet in huis: de twee frakken en de enkele andere kledingstukken voor mannen waren slechts 6 fr. waard; de vrouwenkleren werden getaxeerd op 22 fr. en omvatten vier hemden, drie rokken, twee mutsen, vier paar kousen, drie halsdoeken en nog wat andere kledij. Als opsmuk was er een gouden broche en twee gouden oorringen, vier gouden ringen en een gouden ketting aanwezig. Er was voor een kleine 100 fr. contant geld in huis.⁸⁶

Waarvan:

1.2.4.1.6.1.1. Anna Henrica Pandelaers, geboren te Niel op 19 januari 1859 (ss. Jan Pandelaers en Anna Catharina Blommaerts). Zij overleed te Niel op 15 januari 1860.

1.2.4.1.6.1.2. Petrus Azarius Pandelaers, geboren te Niel op 10 augustus 1861 (ss. Petrus Jan Van Heyen en Maria Elisabeth De Schepper). Hij huwde met Maria Ludovica Van Herbruggen. Afstamming volgt onder 1.2.4.1.6.1.2.

1.2.4.1.6.1.3. Frans August Pandelaers, geboren te Niel op 6 juni 1863 (ss. Petrus Frans Pandelaers en Maria Ranter). Hij overleed te Niel op 26 december 1864, anderhalf jaar oud.

1.2.4.1.6.1.4. Joanna Rosalia Pandelaers, geboren te Niel op 18 mei 1865 (ss. Serafijn Pandelaers en Joanna Rosalia Ranter). Zij huwde te Niel op 7 april 1894 met Karel Frans Brits (tt. Azarius Pandelaers en Filemon Brits). Karel Frans werd geboren te Niel op 19 november 1863 als zoon van Guilielmus Brits en Anna Celestina Joostens.

1.2.4.1.6.1.5. Frans Theofiel Pandelaers, geboren te Niel op 13 april 1867 (ss. Frans Jozef Van Linden en Amelia Ranter). Hij huwde met Maria Leontina Coeck. Afstamming volgt onder 1.2.4.1.6.1.5.

1.2.4.1.6.1.6. Jan Constant Pandelaers, geboren te Niel op 15 maart 1869 (ss. Jan Baptist Boeynaems en Henrica Ranter).

In 1903 was Jan Constant steenbakkergast en woonde hij te Niel, Boomsestraat 45. Op 1 juli 1903 verscheen hij voor de politierechter. Hij werd ervan beticht op 31 mei van dat jaar lichte gewelddaden te hebben gepleegd op zijn zus Mathilda Justina. Hij werd veroordeeld tot het betalen van 15 fr. boete.⁸⁷

Hij overleed in maart 1940.

1.2.4.1.6.1.7. Frans Felix Pandelaers, geboren te Niel op 12 december 1871 (ss. Frans Jacob De Schepper en Magdalena Ranter). Hij overleed te Niel op 28 april 1872, 4 en een halve maand oud.

---

⁸⁶ RAA, notariaat 11737, notaris Jacobus Oeyen te Boom, akte 683 van 2/12/1879.

1.2.4.1.6.1.8. Mathilde Justina Pandelaers, geboren te Niel op 12 december 1871 (ss. Frans André Van Linden en Magdalena Ranter). Zij huwde te Niel op 31 mei 1893 met Frederik Isidoor Van Reeth (tt. Gerard Jozef Frans Van Reeth en Petrus Azarius Pandelaers). Frederik Isidoor werd geboren te Niel op 30 september 1869 als zoon van Gerard Jozef Frans Van Reeth en Filomena Peeters.

In de zomer van 1903 moest haar oudere broer Jan Constant 15 fr. aan haar betalen, na een uitspraak door de politierechter van Boom, wegens lichte geweldsdaden.⁸⁸

JAN BAPTIST PANDELAERS, *NIEL 1825

X NIEL 1863 MARIA THERESIA WYNS, *HEMIKSEM 1833

1.2.4.1.6.2. Jan Baptist Pandelaers werd geboren te Niel op 28 april 1825 als zoon van Jan Jacob Frans Pandelaers en Elisabeth De Schepper. Hij huwde te Niel op 20 april 1863 met Maria Theresia Wyns (tt. Jacob Pandelaers en Karel De Greef). Maria Theresia werd geboren te Hemiksem op 23 november 1833 als dochter van Karel Wyns en Joanna Catharina Busschaert.

In 1863, kort na zijn huwelijk, trok hij 100 fr. uit de verkoop van de inboedel van het huis van zijn ouders.⁸⁹

In 1871 woonde hij te Niel en was hij steenbakkerswerkman. Toen in februari van dat jaar de erfenis van zijn ouders werd verdeeld, trok hij iets meer dan 100 fr. Toen hem werd gevraagd de akte mee te ondertekenen, verklaarde hij niet te kunnen schrijven.⁹⁰

Waarvan:

1.2.4.1.6.2.1. Maria Ludovica Pandelaers, geboren te Niel op 18 februari 1864 (ss. Jan Wyns en Maria Elisabeth De Schepper). Zij huwde te Niel op 19 augustus 1891 met Jan Leonard Asselberghs (tt. Albert Verlinden en Theofiel Pandelaers). Jan Leonard werd geboren te Niel op 4 januari 1859 als zoon van Petrus Frans Lodewijk Asselberghs en Maria Elisabeth Coeck. Maria Ludovica overleed te Niel in februari 1931.

Haar dochter van een onbekende man:

1. Eulalia Mathilde Pandelaers, geboren te Niel op 11 maart 1888 (ss. Victor Gyselaers en Justina Mathilda Pandelaers).

1.2.4.1.6.2.2. August Pandelaers, geboren te Niel op 30 december 1865 (ss. Jacob Pandelaers en Joanna De Ceuster).

1.2.4.1.6.2.3. Maria Elisabeth Pandelaers, geboren te Niel op 28 juni 1868 (ss. Frans Pandelaers en Elisabeth Wyns). Zij overleed te Niel op 26 januari 1885.

⁸⁷ RABW, VG Boom 2001, 22, akte 125 van 1/7/1903.

⁸⁸ RABW, VG Boom 2001, 22, akte 125 van 1/7/1903.

⁸⁹ RAA, notariaat 8682, notaris Carolus Joannes Antonius Vermeulen te Boom, akte 111 van 14/9/1863.

- 1.2.4.1.6.2.4. Anna Mathilde Pandelaers, geboren te Niel op 6 oktober 1870 (ss. Jan Serafijn Pandelaers en Maria Anna Wyns). Zij overleed te Niel op 20 februari 1893.
- 1.2.4.1.6.2.5. Joanna Regina Pandelaers, geboren te Niel op 20 oktober 1872 (ss. Jan Baptist Wyns en Joanna Maria Thys).
- 1.2.4.1.6.2.6. Jan Frans Pandelaers, geboren te Niel op mei 1875 (ss. Jan Baptist Peeters en Elisabeth Justina De Schepper). Hij huwde met Anna Catharina Conaerts. Afstamming volgt onder 1.2.4.1.6.2.6.

PETRUS FRANS PANDELAERS, *NIEL 1827, + NIEL 1885

X NIEL 1854 JOANNA MARIA THYS, *NIEL 1824, + NIEL 1891

1.2.4.1.6.3. Petrus Frans Pandelaers werd geboren te Niel op 12 februari 1827 als zoon van Jan Jacob Frans Pandelaers en Elisabeth De Schepper. Hij huwde te Niel op 8 mei 1854 met Joanna Maria Thys (tt. Jacob Pandelaers en Petrus Jozef Thys). Joanna Maria werd geboren te Niel op 2 oktober 1824 als dochter van Petrus Jozef Thys en Maria Catharina Coeck.

Deze figuur kan niet getoond worden. De publicatierechten zijn in handen van het rijksarchief. U kan de schets bekijken in het lokaal van Geschiedkundige Kring Rumesta.

Figuur 3. Ligging van de arbeiderswoning (lot 21) die de familie Pandelaers - De Schepper bewoonde en in 1876 aankocht. Bron: RAA, notariaat 11732, notaris Louis Leclef, te Boom, akte 1526 van 21/12/1876 (fragment van het plan).

In 1863 trok hij 100 fr. uit de verkoop van de inboedel van het huis van zijn ouders.⁹¹

In 1871 woonde hij te Niel en was hij steenbakkerswerkman. Op 20 februari van dat jaar trok hij iets meer dan 100 fr. uit de erfenis van zijn ouders. Bij de ondertekening van de akte, verklaarde hij niet te kunnen schrijven.⁹²

Op dinsdag 24 oktober 1876 begaf Petrus Frans zich naar herberg "de Gouden Leeuw" bij August Peeters te Niel.

Daar vond een omvangrijke openbare verkoop plaats. Onder andere enkele arbeiderswoningen aan de Kleine Heidestraat te Niel werden er geveild (zie Figuur 3). Een ervan, koop 21, was het huis dat hij huurde en bewoonde. De huur van het huis met tuintje kostte hem net geen 70 fr. per jaar, maar de woning verwerven zou een goede investering zijn. Petrus Frans zette in op lot 21. De instelprijs van deze woning met hof, ter grootte van 1 are 72 ca, bedroeg 1200 fr. De dinsdag

⁹⁰ RAA, notariaat 10723, notaris Florent Vermeulen te Boom, akte 26 van 20/2/1871.

⁹¹ RAA, notariaat 8682, notaris Carolus Joannes Antonius Vermeulen te Boom, akte 111 van 14/9/1863.

⁹² RAA, notariaat 10723, notaris Florent Vermeulen te Boom, akte 26 van 20/2/1871.

daarna, 31 oktober, vond op dezelfde plaats en om hetzelfde uur de definitieve toewijzing plaats. Koop 21 werd opnieuw opgeroepen door de notaris. Er waren nog gegadigden voor het goed. Even dreigde het mis te gaan voor Petrus Frans. Iemand anders stelde meer verdienen dan hij. Toch gaf hij niet op. Uiteindelijk lukte het hem om voor 1200 fr. en 150 verdienen de woning te kopen.⁹³

De aankoop van de woning was natuurlijk een zware investering voor het arbeidersgezin. Het vastgoed kostte veel meer dan er voorradig was. Dus werd kort daarna een lening afgesloten. Op 21 december 1876 werd de som van 800 fr. voor 10 jaar, tegen 5 % per jaar ter beschikking gesteld door een echtpaar van renteniers uit Boom. De aangekochte woning diende als hypotheek.⁹⁴ Het was de gewoonte om pas na de aankoop van het huis geld te gaan lenen.

Petrus Frans en Joanna Maria deden een "gift onder levenden" op 7 juli 1879. Deze hield in dat de overlevende echtgenoot alles zou erven. Petrus Frans werkte nog steeds op de steenbakkerij. Het gezin woonde te Niel. Bij de ondertekening verklaarden beide echtelieden het schrijven niet machtig te zijn.⁹⁵

Op 13 november 1881 gingen Petrus Frans en Joanna Maria een nieuwe lening aan, ditmaal van 1600 fr. De oude lening van 800 fr. werd hiermee afgekwenen en de rentevoet bedroeg ditmaal 4,5 %, wat iets voordeliger was. De geldschieter was Bernard De Herdt, een schrijnwerker uit Niel, en de som moest terugbetaald worden na 10 jaar. Hun eigendom te Niel deed opnieuw dienst als hypotheek.⁹⁶

Petrus Frans overleed te Niel op 5 april 1885, op 58-jarige leeftijd. Joanna Maria werd 66 en stierf te Niel op 9 april 1891.

Waarvan:

1.2.4.1.6.3.1. Maria Elisabeth Pandelaers, geboren te Niel op 11 maart 1856 (ss. Petrus Jozef Thys en Elisabeth De Schepper). Zij huwde te Niel op 21 augustus 1876 met Eduard Herremans (tt. Petrus Frans Herremans en Petrus Frans Pandelaers). Eduard werd geboren te Niel op 19 maart 1853 als zoon van Petrus Frans Herremans en Anna Catharina Van Geenhoven.

1.2.4.1.6.3.2. Catharina Pandelaers, geboren te Niel op 12 december 1858 (ss. Jacob Pandelaers en Anna Coleta Thys). Zij huwde te Niel op 11 juli 1881 met Frans Van Hoof (tt. Eugeen Pandelaers en Désiré Loverie). Frans werd geboren te Niel op 7 maart 1858 als zoon van Jan Jacob Van Hoof en Maria Catharina Thys.

1.2.4.1.6.3.3. Eugeen Jan Pandelaers, geboren te Niel op 16 juni 1861 (ss. Petrus Jan Thys en Maria Dorothea Ranter). Hij huwde met Maria Laurentia Truyts. Afstamming volgt onder 1.2.4.1.6.3.3.

---

⁹³ RAA, notariaat 11732, notaris Louis Leclef te Boom, akte 1454 van 31/10/1876.

⁹⁴ RAA, notariaat 11732, notaris Louis Leclef, te Boom, akte 1526 van 21/12/1876.

⁹⁵ RAA, notariaat 11737, notaris Jacobus Oeyen te Boom, akten 566 en 567 van 7/7/1879.

1.2.4.1.6.3.4. Felix Jan Pandelaers, geboren te Niel op 20 november 1863 (ss. Jan Pandelaers en Anna Catharina Thys). Hij huwde met Antonia Maria Claes. Afstamming volgt onder 1.2.4.1.6.3.4.

JAN SERAFIJN PANDELAERS, *NIEL 1832, + NEDERLAND 1917
X NIEL 1872 IN JOANNA CATHARINA TRUYTS, *NIEL 1826, + NIEL 1879
X X NIEL 1879 JOANNA TERSAGO, *HINGENE 1850, + NIEL 1926

1.2.4.1.6.5. Jan Serafijn Pandelaers werd geboren te Niel op 26 september 1832 als zoon van Jan Jacob Frans Pandelaers en Elisabeth De Schepper. Hij huwde toen hij 39 was te Niel op 5 februari 1872 met de zes jaar oudere Joanna Catharina Truyts (tt. Jacob Pandelaers en Frans Truyts). Joanna Catharina werd geboren te Niel op 20 februari 1826 als dochter van Petrus Frans Truyts en Antonia Thys.

In 1863 trok hij 100 fr. uit de verkoop van de inboedel van zijn ouders.⁹⁷

In augustus 1869 was hij aanwezig bij de openbare verkoping van het ouderlijk huis. Hij bood er 1400 fr. en 40 verdieren voor lot 1 (zie Figuur 2), maar het was zijn broer Jacobus die het uiteindelijk toegewezen kreeg.⁹⁸

In 1871 was hij steenbakkerswerkman en woonde hij te Niel. Toen verder op dat jaar de erfenis van zijn ouders verdeeld werd, trok hij iets meer dan 100 fr. Bij de ondertekening van de akte verklaarde hij niet te kunnen schrijven.⁹⁹

In 1872 was hij steenbakkerswerkman en herbergier, een combinatie die wel eens vaker voorkwam. Vermoedelijk was hij met dat laatste begonnen na zijn huwelijk, dat begin februari had plaatsgehad. Op 12 mei van dat jaar trokken de kersverse echtelieden naar de notaris te Boom en begunstigen elkaar met een wederzijdse gift. De overblijvende echtgenoot, zo werd bepaald, moest alles van de overledene erven. Het echtpaar woonde te Niel.¹⁰⁰

Joanna Catharina overleed te Niel op 14 januari 1879, 52 jaar oud. Jan Serafijn hertrouwde later dat jaar te Niel op 17 november 1879 met Joanna Tersago (tt. Frans Pandelaers en Petrus Jan Frans Tersago). Joanna werd geboren te Hingene op 15 juli 1850.¹⁰¹

Op 6 november 1879 werd het huwelijkscontract tussen Jan Serafijn en Joanna verleden. Jan Serafijn was herbergier en Joanna dienstmeid. Dit contract hield een algemene gemeenschap van al hun goederen in. Beiden woonden reeds te Niel.¹⁰²

Op 5 maart 1902 verscheen herbergier Jan Serafijn voor de politierechter. Hij woonde te Niel, Antwerpsestraat 74. Hij moest zich verantwoorden voor het houden van openbare danspartijen

⁹⁶ RAA, notariaat 11739, notaris Jacobus Oeyen te Boom, akte 1315 van 13/11/1881.

⁹⁷ RAA, notariaat 8682, notaris Carolus Joannes Antonius Vermeulen te Boom, akte 111 van 14/9/1863.

⁹⁸ RAA, notariaat 10721, notaris Florent Vermeulen te Boom, akten 189-195 van 11-19/8/1869.

⁹⁹ RAA, notariaat 10723, notaris Florent Vermeulen te Boom, akte 26 een van 20/2/1871.

¹⁰⁰ RAA, notariaat 11725, notaris Louis Leclef te Boom, akten 18 en 19 van 12/5/1872.

¹⁰¹ Reusens, J. (2006). *Parochieregisters van Niel Onze-Lieve-Vrouw: dopen 1861-1900*, p. 163.

begeleid door muziek in zijn herberg. Deze had bij hem plaats op 11 februari van dat jaar zonder machtiging van de gemeente. Hij moest daarvoor 10 fr. boete betalen.¹⁰³

Jan Serafijn overleed in Nederland op 21 mei 1917. Zijn weduwe overleed te Niel op 31 oktober 1926.

Waarvan uit tweede huwelijk:

1.2.4.1.6.5.1. Aline Pandelaers, geboren te Niel op 18 juni 1883 (ss. Lodewijk Tersago en Maria Dorothea Ranter). Zij overleed te Hoboken op 2 maart 1970, als weduwe van Victor Segers.

1.2.4.1.6.5.2. Nazaar Alfons Pandelaers, geboren te Niel op 26 augustus 1885 (ss. Petrus Nazarius Pandelaers en Clementina Tersago). Hij huwde met Maria Leopoldina Calluy. Afstamming volgt onder 1.2.4.1.6.5.2.

1.2.4.1.6.5.3. Mathilde Martha Pandelaers, geboren te Niel op 28 september 1890. Zij huwde met Jan Alfons Verelst, geboren te Niel op 18 augustus 1890. Mathilde overleed te Niel op 16 februari 1977.

1.2.4.1.6.5.4. Maria Hendrika Pandelaers, geboren te Niel op 26 oktober 1893. Zij huwde te Niel met Juliaan Frans Maria Vermant, schrijver, dichter, geboren te Niel op 17 oktober 1898, zoon van Albert Vermant en Maria Celestina Van Loock. Maria Hendrika overleed te Niel op 25 oktober 1983. Haar weduwnaar overleed te Niel op 6 november 1987.

---

¹⁰² RAA, notariaat 11737, notaris Jacobus Oeyen de Boom, akte 659 van 6/11/1879.

¹⁰³ De Loenen, T. & G. Nuyts (2005). Vrederecht Boom, strafzaken, vonnissen 1901-1902, p. 55.

Achtste generatie

1.2.4.1.6.1.2. Petrus Azarius Pandelaers werd geboren te Niel op 10 augustus 1861 als zoon van Jacob Pandelaers en Maria Dorothea Ranter. Hij huwde met Maria Ludovica Van Herbruggen.

Waarvan:

1.2.4.1.6.1.2.1. Jozef Theofiel Pandelaers, geboren te Niel op 3 juni 1893. Als soldaat-vrijwilliger overleed hij te Stuivekenskerke op 26 oktober 1914.

1.2.4.1.6.1.5. Frans Theofiel Pandelaers werd geboren te Niel op 13 april 1867 als zoon van Jacob Pandelaers en Maria Dorothea Ranter. Hij huwde te Niel op 25 juli 1896 met Maria Leontina Coeck (tt. Petrus Pandelaers en Petrus Frans Coeck). Maria Leontina werd geboren te Niel op 30 september 1875 als dochter van Rosalia Coeck. Frans Theofiel overleed te Niel op 1 augustus 1942. Zijn weduwe overleed te Niel op 15 januari 1963.

Waarvan:

1.2.4.1.6.1.5.1. Maria Joanna Pandelaers, geboren te Niel op 24 juni 1898. Zij huwde met Pieter Janssens, geboren te Niel op 11 september 1900.

1.2.4.1.6.1.5.2. Pieter Armand Pandelaers, geboren te Niel op 29 december 1899. Hij huwde met Sofie Lissens. Waarvan afstammelingen.

1.2.4.1.6.1.5.3. Christina Cecilia Pandelaers, geboren te Niel op 8 mei 1902. Zij huwde met Gustaaf Kiekens, geboren te Beveren-Waas op 3 januari 1898.

1.2.4.1.6.1.5.4. Jan Constant Pandelaers, geboren te Niel op 30 september 1904. Hij huwde met Virginie Catharina Marnef, geboren te Boom op 5 mei 1905. Waarvan afstammelingen.

1.2.4.1.6.2.6. Jan Frans Pandelaers werd geboren te Niel op mei 1875 als zoon van Jan Baptist Pandelaers en Maria Theresia Wyns. Hij huwde met Anna Catharina Conaerts.

Waarvan:

1.2.4.1.6.2.6.1. Fransisca Josepha Pandelaers, geboren te Niel op 1 december 1899.

1.2.4.1.6.2.6.2. Marie-Louise Pandelaers, geboren te Niel april 1902. Zij overleed te Niel oktober 1903.

1.2.4.1.6.2.6.3. Leonie Clementina Pandelaers, geboren te Schelle 27 maart 1904. Zij huwde met Petrus De Decker. Petrus werd geboren te Boom op 30 maart 1900 als zoon van Jozef De Decker en Maria De Bruyn.

1.2.4.1.6.3.3. Eugeen Jan Pandelaers werd geboren te Niel op 16 juni 1861 als zoon van Petrus Frans Pandelaers en Joanna Maria Thys. Hij huwde te Niel op 13 april 1885 met Maria Laurentia Truyts (tt. Felix Pandelaers en Frans Truyts). Maria Laurentia werd geboren te Niel op 19 juni 1863 als dochter van Frans Truyts en Elisabeth Amelia De Schepper. Eugeen overleed te Antwerpen op 20 september 1913. Zijn weduwe overleed te Genk op 28 november 1935.

Waarvan:

1.2.4.1.6.3.3.1. Karel Alfons Pandelaers, geboren te Niel op 11 december 1881 (ss. Petrus Corneel De Schepper en Maria Theresia Van Rompaey). Hij overleed te Niel op 27 augustus 1892.

1.2.4.1.6.3.3.2. Joanna Maria Pandelaers, geboren te Niel op 3 juli 1888 (ss. Frans Truyts en Joanna Maria Thys). Zij huwde te Niel op 23 juli 1907 met Julien Heuten. Zij overleed te Genk op 12 oktober 1972.

1.2.4.1.6.3.3.3. Felix Emiel Pandelaers, geboren te Niel op 21 december 1889. Hij huwde met Clemence Bracke. Hij overleed te Antwerpen op 10 september 1967. Waarvan afstammelingen.

1.2.4.1.6.3.3.4. Bertha Eugenia Pandelaers, geboren te Niel op 11 februari 1893. Zij huwde met Petrus De Meyer, geboren te Niel op 24 juli 1892.

1.2.4.1.6.3.3.5. Petrus Damiaan Pandelaers, geboren te Niel op 3 april 1894.

1.2.4.1.6.3.3.6. Frans August Pandelaers, geboren te Niel op 14 augustus 1896. Hij huwde met Theresia Augusta Buyle, geboren te Antwerpen op 31 maart 1894. Theresia Augusta stierf te Wilrijk op 4 november 1948. Petrus August ging heen te Antwerpen op 28 maart 1969. Waarvan afstammelingen.

1.2.4.1.6.3.4. Felix Jan Pandelaers werd geboren te Niel op 20 november 1863 als zoon van Petrus Frans Pandelaers en Joanna Maria Thys. Hij huwde te Niel op 12 juli 1886 met Antonia Maria Claes (tt. Eugeen Pandelaers en Jacob Claes). Antonia Maria werd geboren te Niel op 10 november 1866 als dochter van Jacob Claes en Maria Regina Wyckmans. Eugeen overleed te Niel op 16 december 1924. Zijn weduwe overleed te Niel op 29 november 1938.

Waarvan:

- 1.2.4.1.6.3.4.1. Augustinus Pandelaers, riemmaker, geboren te Niel op 20 september 1886 (ss. Petrus Jozef Thys en Maria Regina Wyckmans). Hij huwde met Cecilia Delfina Brager, geboren te Kallo op 9 november 1884, dochter van Jan Lodewijk Brager en Maria Joanna De Beuckelaer. Augustinus overleed te Niel op 10 juni 1941. Zijn weduwe overleed te Niel op 10 december 1971. Waarvan afstammelingen.
- 1.2.4.1.6.3.4.2. Eugeen Jozef Pandelaers, geboren te Niel op 23 mei 1888. Hij huwde met Irma Campaert. Hij overleed op de scheepswerf te Hoboken op 11 februari 1938.
- 1.2.4.1.6.3.4.3. Martha Sylvia Pandelaers, geboren te Niel op 2 juli 1894. Zij huwde met Pieter Alfons Muyshondt, geboren te Niel op 21 december 1893. Hij overleed te Niel op 8 maart 1948. Zijn weduwe overleed te Antwerpen op 25 februari 1977.
- 1.2.4.1.6.3.4.4. Maria Laurentia Pandelaers, geboren te Niel op 17 januari 1898. Zij huwde met Prosper Mostien. Hij overleed te Rekkem. Maria Laurentia overleed te Antwerpen op 14 januari 1966.
- 1.2.4.1.6.3.4.5. Julia Pandelaers, huwde met Arthur Van der Auwera.
- 1.2.4.1.6.3.4.6. Polydoor Pandelaers, geboren te Niel op 9 juni 1901. Hij huwde met Maria Sidonia Van den Bossche, geboren te Bornem op 29 juni 1905. Polydoor overleed te Niel op 28 februari 1967. Zijn weduwe overleed te Boom op 29 januari 1982.
-
- 1.2.4.1.6.5.2. Nazaar Alfons Pandelaers werd geboren te Niel op 26 augustus 1885 als zoon van Jan Serafijn Pandelaers en Joanna Tersago. Hij huwde met Maria Leopoldina Calluy, geboren te Niel op 17 mei 1882, dochter van Jan Hendrik Calluy en Maria Anna Van Camp. Nazaar overleed te Reet op 18 februari 1972. Waarvan afstammelingen.

Bijlagen

Bijlage 1. Staat of schatting ten sterfhuize van wijlen Louis Pandelaers te Reet. Bron : RAA, OGA Reet, boek 40, akte 2 van 23/10/1719 (moeilijk te lezen handschrift¹⁰⁴)

Goederen	Bedrag	Goederen	Bedrag
Hangel, tange, brandijzer, en 2 potijzers	0-19	3 weversgetouwen en ... en ander weversgereedschap	33-00
Een ijzeren panne, 2 ijzeren kandelaars en enige pronselrije	0-06	6 hennen en 9 kleine kiekens	1-16
2 ijzeren ketels	1-10	Kruiwagen, schup, riek en	0-19
Alle aardewerk en gelijkewerk op de mose bevonden en in de kelder	1-15	Een hark, een ...	0-03
2 tinnen talloren en 9 tinnen lepels	1-04	3 melkkoeien	36-00
Koperen koeketel en 1 koperen aker	4-00	3 ... schadden (?)	4-16
Een quaij ... bank en enige stoelen	1-04	De houtwas aan de kanten	7-00
... wanne (?), teene vlegels (?) en ...	1-09	Tegoeden aan arbeidsloon	14-00
Een botervat ... 3 drinkkuipen	2-10	<i>Totaal</i>	<i>113-12</i>
Mollie, een beddenkoets en enige pronselrije	1-04		

Bijlage 2. Rekening van het sterfhuis van wijlen Elisabeth Tayaerts maal Jacobus Pandelaers en wegens de momboors openbaar verkocht op 6 20/4 en 20/7/1735. Bron : RAA, OGA Reet, boek 52, akte 4 van 15/3/1736.

Goederen	bedrag	goederen	Bedrag
Kwade emmer, zoutvat en andere pronselrijen	0-8	Caffen bedde met hoofdpeul int gemeen	0-6
Aarden stoop, pollepel en geleyse schotelen	0-4	Hardhouten beddenkoets int gemeen	0 -19 1/2
Pint en bierpot	0-6	Klein beddenkoetsje int gemeen	0-10 1/2
Riek en pikhaak	0- 7	Drie mokens koren veertelengewijs verkocht 2-6 is	1-14 1/2
Drie stoelen	0-6 1/2	De helft van de schelft houten, een plank tegen de Jacobus Pandelaers af te delen	0-8
Hoog ijzeren potje	0-11	Rode melkkoe met het kalfje	29-0
Ijzeren keteltje, "ruer", een strijkijzer	0-6 1/2	Nog een Rode melkkoe in het gemeen	6-15
Week kistje	0-11	Rund in het gemeen	4-15
Drinkkuip met een bank	0-9	Weefgetouw met toebehoren	9-0
Wan met enige erwetteren	0-9	Idem	17-0
Mollie met een scheel	1-8	Helft van het mest	4-15
Koperen aker	1-11	Twee gewenten raapgraan	1-3
Vlassen en een wercke? Laken	1-0	Onder half ruggenklaveren	2-2
wercke laken, een flauwijn en enige doeken	0-12	ruggenklaveren	3-17
Koeketel int gemeen	2-3	De helft van depotagerijen in de hof en onder half hinne	1-10
Tinnen maat, vijf tinnen lepels	0-16 1/2	Zes gewenten koren	8-0
In een schotel en twee talloren	1-18	Vijf gewenten dito	8-5
Vier huiven met een onderstel	0-5	Vier gewenten dito	7-5
Nog vier idem	0-2 1/2	Vier en een half gewenten dito	7-15
Pluimen bed met hoofdpeul int gemeen	2-0 1/2	<i>Totaal</i>	<i>137-19 1/2</i>
Sargie int gemeen	0-15 1/2	<i>Waarvan ingekocht door Jacobus</i>	<i>98-6 1/2</i>

¹⁰⁴ ... en ? wijzen op onduidelijkheden.

Bijlage 3. Meubelen, mobiliere effecten en roerende voorwerpen van Elisabeth De Schepper (x +Joannes Jacobus Pandelaers), te Niel. Bron: RAA, notariaat 8682, notaris Carolus Joannes Antonius Vermeulen te Boom, akte 111 van 14/9/1863.

2 weekhouten tafels, 8 stoelen, bank, koekenpan, keting, rooster, zolferstekbak, stoof met toebehoren, hangorlosie, 6 messen, 10 fourcketten, 10 tenne lepels, caffegestel, bierpot, 20 glijze talloren en schotelen, 2 ijzere potten, moor, 2 marmitten, aker, botervat, lamp, lantern, amelaken, 2 handdoeken, 8 prenten (?), blekke doos, caffemolen, peper- en zoutvat en enig aardewerk	30 fr.
2 cafe en 1 pluimen bed, 6 katoenen sargien, 3 peulen, 6 paar slaaplakens, 2 weekhouten bedbakken met gordijnen, kleerkas, kist met enige kleinigheden	50 fr.
2 kruiwagens, 3 akken, 3 rijven, 2 reken, 3 schuppen, 3 lemen, mesthaak, beervat, 3 knijpen, wel, op, 4 vlegels, dorszeil, zeef, enig stro en hout	35 fr.
2 koeien en een varken	380 fr.
de oogst van ongeveer 1 ha 50 a land, bestaande in een partij tarwe, koren, haver, patatten, grotendeels gedorschen	265 fr.
de voederagie te velde bestaande uit een partij klaver en raepgraen, ter grootte van omtrent 50 a	40 fr.
<i>Totaal</i>	<i>800 fr.</i>

Bijlage 4. Inventaris van de gemeenschap tussen Maria Dorothea Ranter x +Jacobus Pandelaers, te Niel. Bron: RAA, notariaat 11737, notaris Jacobus Oeyen te Boom, akte 683 van 21/2/1879.

<u>Op de kelderkamer</u> : stoof, bedbak met pluimen bed, peul en kussens, kas, hangende horlogie, tafel, 5 stoelen, 2 sargiën, paar bedgordijnen, paar lakens, koperen moor, koffiepote, spiegel, koffiemolen, 4 telloren, koffiebuis en nog een, cabaret, mostaardpot, peper en zoutvat, zoutbak zonder bed	56,50 fr.
<u>In de benedenkamer</u> : kleerkas, tafel, commode, kaffe bed, 3 sargiën, pluimen peul, paar lakens, 3 sargiën, 3 stoelen, horlogie kas, moeillie, pan, 2 tenne telloren, 29 telloren, koperen pn, koffieservies, lamp, lotospel, lantaarn, koperen lamp, 3 dito kandelaeren, 2 caraffen, 5 telloren en een kom, botertelloor, christusbeeld en 2 andere beelden, 4 stopen, 2 printen (prenten, pinten?), casserole met kaas, tijl met melk, kom met botermelk	76 fr.
<u>In de kelder</u> : een partij patatten	100 fr.
<u>Op de zolder</u> : withouten bedbak, bedpeul, 2 sargiën en laken, kleerkas, commode, stoof, 2 manden, partij hout, partij stro, zeel, enig rommeling	75 fr.
<u>Op de bovenslaapkamer</u> : withouten bedbak, pluimen bed, 2 sargiën, zift, partij tarwe, partij koorn en een ijzeren ketel	36 fr.
<u>In de stal</u> : een 5-jarige koe	250 fr.
Een partij mest, schup, riek, rijf, zeissen, mand en kuip	25 fr.
<u>Op de cour</u> : koperen marmit, 2 eemers, rijf, schoep, ladder, 2 stenen potten, jonge werkhond, 10 kiekens, ladder, partij savoeën, rapen in den leger (?)	42 fr.
<u>In de schuur</u> : 600 rogge voorslagen, 250 kg stro, partij koorn, treisel, botervat, 2 watervaten, kordenwagen, drijwielwagen, partij mutsaard	118 fr.
<u>Op het veld</u> : ongeveer 33 a land bezaaid met tarwe, ongeveer 10 a land bezaaid met koorn, 2 a 1/2 rapen en 1 a schietgraan	235 fr.
<u>Manskleren</u> : 2 frakken en enige andere kledingstukken	6 fr.
<u>Vrouwkleren</u> : 4 lijnwaadhendens, 3 baaier (kwaai?) rokken, 3 halsdoeken, 2 mutsen, 4 paar koussens en andere kledingstukken	22 fr.
Goud- en zilverwerk: Gouden broche met 2 dito oorringen, 4 gouden ringen en gouden ketting	16 fr.
Comptant geld: 1 billet van 50, een gouden stuk van 20, 6 stukken van 5, een stuk van 1, een halve fr., koper en nikkel	103,73 fr.
<i>Totaal</i>	<i>1161,23 fr.</i>
Lasten	
Aan Felix Cop, timmerman	17 fr.
Aan Possemiers	150 fr.
Aan August Van Linden, winkelier	15 fr.
Aan Roels, maalter	12 fr.

Aan Joannes Ramael voor geleend geld	50 fr.
Aan Jacques Engwegen	50 fr.
Aan dokter Heylen	50 fr.
Aan lasten	6 fr.
Octrooi	2 fr.
Aan Frans De Rijck, smid	10 fr.
<i>Totaal</i>	362 fr.

Index op de namen

A

Adriaensens	11
Andries	13, 15
Asselberghs	10, 28

B

Blommaerts	25, 27
Boele	11
Boeynaems	20, 21, 23, 27
Bosschaerts	10
Bracke	34
Brager	35
Brits	22, 27
Busschaert	28
Buyle	34

C

Callens	11
Calluy	10, 32, 35
Campaert	35
Caremans	9, 13
Claes	15, 21, 31, 34
Coeck	27, 28, 29, 33
Conaerts	29, 33
Costermans	25

D

De Belde	21
De Belder	15
De Beuckelaer	35
De Bruyn	21, 34
De Ceuster	28
De Decker	19, 34
De fever	7, 8
De Greef	25, 28
De Herdt	14, 15, 17, 19, 20, 21, 30
De Laet	18, 20, 21, 23
De Maeyer	21
De Meyer	34
De Ridder	10, 19
De Roeck	20
De Schepper ...	21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 34, 37
De Vos	7
De Weerd	7
De Wit	26

E

Eeckelaers	13
------------------	----

F

Feijen	11
--------------	----

G

Gillis	20
Goeyvaerts	23, 24
Gysbrechts	11
Gyselaers	28

H

Herremans	30
Heuten	34
Heuvelmans	10
Heylen	26, 38
Huysmans	8

J

Janssens	10, 13, 33
Joostens	27
Joris	9, 12, 13, 16

K

Kennes	20
Kiekens	33

L

Lamot	26
Lissens	33
Loverie	30

M

Maes	21
Mampaey	18
Marnef	33
Mertens	17, 19
Mies	15
Mostien	35
Muys	10
Muyshondt	35

N

Nagels	15, 16, 19
Nauwelaers	19

O

Oeyen	26
-------------	----

P

Peeters	28, 29
---------------	--------

R

Ranter	27, 28, 30, 32, 33
Ranters	24, 25
Room	15
Rosiers	7, 10

S

Sauwers	10
Scheurwegh	15
Schroeven	14
Schuerwegh	11
Segers	32
Seldeslach	17
Seldeslagh	18
Siers	10
Somers	11
Spillemaeckers	20

T

Tayaerts	9, 12, 13, 17, 36
Tersago	24, 31, 32, 35
Thys	19, 24, 29, 30, 31, 34, 35
Truyts	24, 30, 31, 34
Tubicx	14

V

Van Berckelaer	12
Van Berendonck	11
Van Bree	7, 11
Van Breen	10
Van Camp	7, 16, 35
Van Cauwenbergh	8, 11
Van de Velde	20
Van den Bossche	35
Van den Brande	8
Van den Broeck	10
Van der Aa	19

Van der Auwera	35
Van Dessel	19
Van Deuren	13
Van Dyck	19, 20
Van Elserack	7, 11
Van Geenhoven	30
Van Hecken	18, 20
Van Herbruggen	27, 33
Van Heurck	11
Van Heyen	27
Van Hoof	30
Van Linden	21, 24, 27, 28, 37
Van Loock	10, 32
Van Reeth	28
Van Rompaey	34
Verbeeck	23
Verelst	22, 32
Verlinden	28
Vermant	32
Vermynen	21
Verrept	7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Vertommen	13, 16, 17
Vervliet	21
Vervoort	19
Vinck	13, 19
Vloebergh	24
Voorspoels	20

W

Wachters	18
Wyckmans	19, 34, 35
Wyns	24, 28, 29, 33

Geraadpleegd

- Bauwens, G. (2005). *Volkstelling Niel 1795*. Antwerpen: VVF.
- Boen, J. (1988). *Parochieregisters van Reet :huwelijken en overlijdens 1653-1804*. Reet: De Root.
- De Loenen, T. (1998). *Notariaat Jan Frans Mommen, notaris te Boom, akten 1765-1774*. Rumst: Rumesta.
- De Loenen, T. (2000). *Notariaat Jacobus Oeyen, notaris te Boom, repertorium 1877-1882*. Rumst: Rumesta.
- De Loenen, T. (2001). *Notariaat Louis Leclef, notaris te Boom, repertorium 1872-1877*. Rumst: Rumesta.
- De Loenen, T. (2002). *Notariaat Florent Vermeulen, notaris te Boom, repertorium 1866-1871*. Rumst: Rumesta.
- De Loenen, T. (2003). *Notariaat Petrus Josephus Swiggers, notaris te Boom, akten 1759-1780*. Rumst: Rumesta.
- De Loenen, T. (in voorbereiding). *Notariaat Carolus Joannes Antonius Vermeulen, notaris te Boom, repertorium 1847-1866*.
- De Loenen, T. & G. Nuyts (2005). *Vrederegerecht Boom, strafzaken, vonnissen 1901-1902*. Onuitgegeven werkdocument.
- De Roo, B. (2006). *De materiële cultuur in Reet aan het einde van de 18e eeuw*. Onuitgegeven praktijkoefening Universiteit Gent.
- Gillis, C. (red.) (2000). *Geschiedenis van Reet naar de monografie van pastoor Caluwaers*. Reet: De Root.
- *Historische schets van Reet* (1961).
- RABW, VG Boom 2001, 22. *Vrederegerecht Boom, strafzaken 1903*.
- Reusens, J. (2006). *Parochieregisters van Niel Onze-Lieve-Vrouw: dopen 1861-1900*. Rumst: Rumesta.
- users.skynet.be/gilbert.pandelaers/
- Vandenbroeke, C. (2004). *Aardappelteelt en aardappelverbruik in de 17e en 18e eeuw*. In: De Vos, I. & T. Lambrecht (red.). *Bevolking, voeding en levensstandaard in het verleden: verzamelde studies van prof. dr. Chris Vandenbroeke*. Gent: Academia Press.
- Van der Steen, R. (s.a.). *Alfabetische indices op de parochieregisters van Vremde: dopen 1609-1802*.
- Van der Steen, R. (s.a.). *Alfabetische indices op de parochieregisters van Vremde: huwelijken 1608-1797*.
- Van der Steen, R. (s.a.). *Alfabetische indices op de parochieregisters van Vremde: overlijdens 1616-1797*.
- Van Dyck, V. (1999). *Niel 850 jaar*. Niel: gemeentelijk feestcomité.
- Vermeulen, L. (1994). *Reetse kroniek van de kleine feiten*. Reet: De Root.
- Vermeulen, L. (1998). *Oud-gemeentearchief van Reet: analytische inventaris*. Brussel: ARA.
- Vermeulen, L. (1998). *Schepengriffie van Rumst: uitgave 1998*. Rumst: Rumesta.
- Vermeulen, L. (2003). *Schepengriffie van Rumst: uitgave 2003*. Rumst: Rumesta.
- Vermeulen, L. & J. Boen (s.a.). *Volkstellingen te Reet van 1709 en 1754*. Reet: De Root.
- Verstrepen, C. (1992). *Notariaat Jan Baptista Quarteer, notaris te Boom en Schelle, akten 1722-1756*. Brussel: eigen beheer.
- Verstrepen, C. (1993). *Notariaat Edmond Quarteer, notaris te Boom, 1751-1755*. In: Verstrepen, C. (1993). *Notariaten Herman Puttemans, Edmondus Quarteer, Gaspar Berckx en Egidius Hendrik De Conick*. Brussel: eigen bereer.
- Verstrepen, C. (1993). *Notariaat Herman Puttemans, notaris te Boom, 1742-1781*. In: Verstrepen, C. (1993). *Notariaten Herman Puttemans, Edmondus Quarteer, Gaspar Berckx en Egidius Hendrik De Conick*. Brussel: eigen bereer.
- Verstrepen, C. (1999). *Parochieregisters van Niel Onze-Lieve-Vrouw, gezinssamenstellingen 1609-1797*, p. Rumst: Rumesta.
- Verstrepen, C. & T. De Loenen (2005). *Notariaat Michiel Frans Parijs, notaris te Boom, akten 1719-1759*. Rumst: Rumesta.